

Zaostřeno na obrannou politiku EU

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

Body

01–11 | **Hlavní sdělení**

01–07 | Přezkum

08–11 | Výzvy a příležitosti

12–83 | **Bližší pohled**

12–31 | **Měnící se kontext a rostoucí ambice EU**

12–19 | Podněty ke změně

20–26 | Rámec správy a řízení zakotvený ve Smlouvách

27–31 | Zvyšující se úroveň ambicí EU

32–54 | **Opatření EU: směřování k připravenosti a stále strukturovanějšímu přístupu**

32–40 | Prudký nárůst výdajů členských států na obranu a výrazné posílení finančních nástrojů EU

41–44 | Aktualizovaná pravidla s cílem usnadnit přístup k finančním prostředkům a zlepšit vojenskou mobilitu

45–47 | Měnící se rámec správy a řízení

48–54 | Rozvoj obranného partnerství s Ukrajinou a užší vazby s NATO a dalšími partnery

55–83 | **Výzvy a příležitosti vyplývající z vývoje obranné politiky EU**

55–63 | Rozvoj obranných schopností

64–71 | Problémy spojené s financováním

72–75 | Nové přístupy k obranné spolupráci a připravenosti v rámci EU

76–83 | Složité mechanismy správy a řízení a vyvozování odpovědnosti

Přílohy

Příloha I – EDIP – integrovaný soubor nástrojů pro obranu EU

Příloha II – Preferenční doložky EU v nástrojích financování obrany

Příloha III – Přehled financování EU vyčleněného na obranu v období 2021–2027 podle jednotlivých zemí⁽¹⁾ a podle nástrojů financování (stav k dubnu 2026)

Příloha IV – Příslušné publikace EÚD

Zkratky

Glosář

Tým EÚD

Hlavní sdělení

Přezkum

01 Bezpečnostní situace v EU se v posledních několika letech výrazně změnila. Plošná útočná válka, kterou vede Rusko proti Ukrajině a která začala zkraje roku 2022, ale také geopolitické otřesy spojené s nárůstem konfliktů po celém světě a oslabování globálního multilaterálního řádu vedly členské státy EU k uvědomění, že EU musí posílit své kapacity v oblasti bezpečnosti a obrany. Došlo k posunu v obranné politice EU – od řešení krizí a reakcí na krize za hranicemi EU směrem k většímu zaměření na obrannou připravenost členských států.

02 Z toho vyplývá naléhavá potřeba zvýšit evropské výrobní kapacity v oblasti obrany a posílit vlastní kapacity členských států v této oblasti. Evropská technologická a průmyslová základna obrany (EDTIB) však trpí důsledky dlouholetých nedostatečných investic a nedostatečné spolupráce mezi členskými státy. Důsledkem jsou nedostatečné zásoby střeliva a raketových střel, dlouhé dodací lhůty u obranných produktů, silná závislost na mimoevropských dodavateli a úzká místa v dopravních sítích. EU v reakci na tuto situaci vyhlásila několik iniciativ, jejichž cílem je podpořit spolupráci členských států a sdružovat jejich úsilí o posílení EDTIB.

03 Cílem tohoto přezkumu je poskytnout aktuální přehled o situaci v oblasti obrany v EU, jak se vyvinula od vydání našeho [přezkumu o evropské obraně z roku 2019](#), a poukázat na rizika, výzvy a příležitosti spojené s nedávnými iniciativami EU v této oblasti. Naším záměrem je nabídnout zúčastněným stranám relevantní informace a analýzu týkající se obranné politiky EU a novinek v této oblasti, zejména pokud jde o významné otázky související s finančním řízením, správou, transparentností a vyvozováním odpovědnosti. Věnujeme se také hlavním závěrům našich předchozích činností na toto téma.

04 Ačkoli si uvědomujeme, že v EU dochází k rozšíření přístupů v oblasti bezpečnosti a obrany, aby zahrnovaly i hybridní hrozby, kybernetickou bezpečnost a civilní připravenost, těmito oblastmi se v tomto přezkumu nezabýváme. Stejně tak se v našem přezkumu nezaměřujeme na oblasti, jako jsou zabezpečení dodávek kritických surovin, zpravodajské služby a bezpečná komunikace prostřednictvím vesmírných technologií – ačkoli si uvědomujeme jejich význam pro obranu.

05 V přezkumu shrnujeme informace od institucionálních i neinstitutonálních zúčastněných stran, které jsou odpovědné za provádění obranné politiky EU: jedná se o subjekty z EU, obranný průmysl a řadu odborníků na obrannou politiku EU. Prostudovali jsme právní předpisy EU, strategické dokumenty, zprávy a výsledky předchozích auditů, jakož i studie výzkumných institucí, think tanků a akademické obce. Vedli jsme diskuse s Evropskou komisí, Evropskou službou pro vnější činnost, Evropskou obrannou agenturou, generálním sekretariátem Rady, zástupci evropského obranného průmyslu, NATO a odborníky na tuto oblast politiky.

06 Přezkum pojednává o období od roku 2020 do července 2026. Zdůraznili jsme nejaktuálnější změny a zohlednili jsme poslední vývoj v oblasti obranné politiky EU.

07 Tento dokument není zprávou o auditu, ale jde o přezkum vycházející z veřejně dostupných informací nebo z materiálů shromážděných zvláště k tomuto účelu.

Výzvy a příležitosti

08 Ve Smlouvách je pevně zakotveno, že v oblasti obrany mají členské státy svrchovanost, přičemž rozhodnutí se přijímají jednomyslně a nadnárodní činnost EU podléhá určitým omezením (bod 22). Zejména od roku 2022 však přijaly jak členské státy, tak orgány EU opatření k posílení obrany EU (body 27–31).

09 Členské státy výrazně navýšily své výdaje na obranu, které mezi lety 2020 až 2025 vzrostly o přibližně 79 %. Tyto prostředky vyčlenily na posílení svých vojenských kapacit a na podporu Ukrajiny (body 32–34). Kromě toho vyzvaly Komisi a vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, která je zároveň místopředsdkyní Evropské komise, aby zahájily nezbytné iniciativy, jejichž cílem je, aby EU dosáhla do roku 2030 obranné připravenosti. Hlavními strategickými dokumenty, které podporují tuto novou úroveň ambicí, jsou [Strategický kompas pro bezpečnost a obranu](#) a [bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030](#) (body 28–29).

10 Ačkoli je z rozpočtu EU zakázáno financovat operace s vojenskými či obrannými dopady, lze jej využít k posílení EDTIB prostřednictvím průmyslové politiky v oblasti obrany (body 20–26). Výdaje EU na obranu zůstávaly až do roku 2021 relativně nízké, přičemž na tento účel bylo vyčleněno 590 milionů EUR. Od roku 2021 však došlo k výraznému nárůstu, jelikož EU zavedla řadu nástrojů zaměřených na posílení přeshraniční spolupráce v oblasti obrany a na podporu členských států při společném vývoji a zadávání zakázek na získání schopností a produktů v rámci EU a přidružených zemí. Každý nástroj je zaměřen na konkrétní cíle v různých fázích životního cyklu rozvoje schopností. Některá z těchto opatření byla zavedena jako mimořádná opatření po zahájení plošné útočné války Ruska proti Ukrajině, postupně se však přeměnila v dlouhodobé programy zaměřené na posílení evropské obrany. V období 2021–2027 bylo na programy související s obranou vyčleněno 11,3 miliardy EUR a odhaduje se, že dalších 20,6 miliardy EUR bylo přesměrováno na obranné cíle z jiných fondů. Kromě toho budou členským státům poskytnuty úvěry v celkové výši až 150 miliard EUR. Očekává se, že se finance vyčleněné na obranu na úrovni EU v nadcházejícím rozpočtovém cyklu dále navýší, a to v závislosti na schválení navrhovaného rozpočtu na období 2028–2034. o vše představuje pro EDTIB přelomový okamžik, neboť její rozvoj a začlenění jsou vůbec poprvé jedněmi z hlavních cílů evropské průmyslové strategie (body 36–39, 41).

11 Zjistili jsme několik příležitostí, výzev a rizik spojených s výše uvedenými změnami.

- Náročná bezpečnostní situace spolu se zvýšenou úrovní financování nabízí příležitosti k rozšíření kapacit EDTIB, podpoře inovací a technologií dvojího užití a rozvoji nových forem spolupráce, jako jsou obranné klastry a koalice schopností, a zároveň k posílení strategických partnerství, zejména s Ukrajinou (body 55–56, 72–73).
- Navzdory ambiciózním plánům EU a rostoucím výdajům představuje dosažení obranné připravenosti do roku 2030 výzvu, a to kvůli přetrvávajícím závažným omezením. Nedostatečná koordinace mezi různými zdroji financování EU, jakož i mezi financováním z prostředků EU a vnitrostátních zdrojů, spolu s absencí účinného procesu plánování na úrovni EU, který by byl řízen shora dolů, může vést k roztržtosti investic, zdvojení činností nebo přetrvávajícím nedostatkům ve schopnostech. Finanční prostředky nemusí být dostatečné k řešení dohodnutých priorit v oblasti obrany a přidělení dodatečného financování se okamžitě neprojeví zlepšením operačních schopností, neboť jejich nabytí vyžaduje určitý čas (body 57–63).
- Motivování členských států k tomu, aby obranné systémy nakupovaly od evropských dodavatelů prostřednictvím preferenčních doložek EU, by mohlo být způsobem, jak v dlouhodobém horizontu snížit závislost na mimoevropských dodavatelích, je však nutné najít rovnováhu s krátkodobými operačními potřebami (body 55–59).

- Pokud nebude provádění přiměřené, s čerpáním navýšených finančních prostředků jsou spojena rizika, jako je například omezený dopad na řešení nedostatků ve schopnostech v důsledku vysoké inflace nebo stanovení výdajových cílů bez souvisejících požadavků na výkonnost. Mohou rovněž vzniknout úzká místa, pokud jde o materiály, klíčové součásti nebo kvalifikované pracovníky, což ztěžuje čerpání přidělených finančních prostředků (body 64–67).
- Rostoucí využívání financování výdajů na obranu dluhopisy, půjčkami s ručením EU a uplatňování doložek o flexibilitě může ohrozit fiskální udržitelnost tím, že zpomalí snižování veřejného zadlužení, zvýší podmíněné závazky a vytvoří další tlak, pokud jde o prostor pro navýšování rozpočtu EU, nebudou-li vytvořeny odpovídající rezervy (body 65, 68).
- Obranná politika EU se vyznačuje složitým institucionálním rámcem a víceúrovňovou strukturou řízení. To s sebou přináší značné problémy s koordinací mezi jednotlivými subjekty a zvyšuje riziko překrývání odpovědností. Stejně složitá jsou i opatření týkající se vyvozování finanční odpovědnosti, která se liší v závislosti na konkrétním nástroji financování a dotčeném subjektu. Skutečnost, že EÚD nemá mandát k provádění auditu u všech dotčených orgánů a nástrojů, omezuje jeho schopnost v plném rozsahu plnit úlohu externího auditora (body 76–81).

Bližší pohled

Mění se kontext a rostoucí ambice EU

Podněty ke změně

12 V uplynulých letech došlo k několika událostem, které změnily postoje k obraně v celé EU. Výsledkem je nové a neustále se měnící prostředí politiky, které je rovněž ovlivňováno světovou bezpečnostní situací, která se obecně zhoršuje.

13 Dne 24. února 2022 začala plošná útočná válka Ruska proti Ukrajině, která znamenala zlomový okamžik pro evropskou obranu. Návrat konvenční války vysoké intenzity v sousedství EU měl na Unii dopad jak z ekonomického, tak z politického hlediska. Válka způsobila pokles tempa růstu HDP v EU oproti předválečným prognózám a zároveň energetickou krizi a krizi životních nákladů, které vyvolaly nárůst inflace¹. Kromě toho uprchlo do členských států EU více než 4,5 milionu ukrajinských uprchlíků². Z politického hlediska vedla tato válka k tomu, že se otázky obrany dostaly v EU do popředí zájmu v míře, jaká v Evropě od konce studené války nemá obdoby.

¹ *Economic impact of Russia's war on Ukraine: European Council response*, Výzkumná služba Evropského parlamentu, únor 2024.

² *Ukraine Refugee Situation*, Vysoký komisař OSN pro uprchlíky.

14 Ještě dlouho před vypuknutím války na Ukrajině vedla nedostatečná spolupráce mezi členskými státy k neefektivitě při rozvoji obranných kapacit. EDTIB trpěla dlouholetými nedostatečnými investicemi (označovanými jako „mírová dividendy“)³ a přístup k financování představuje i dnes jednu z významných překážek, zejména pro malé a střední podniky (MSP)⁴. Ve [společném sdělení o analýze nedostatků v oblasti investic do obrany a dalším postupu](#), zveřejněném v květnu 2022, Komise odhadla, že pokud by všechny členské státy v letech 2006 až 2020 vynaložily 2 % svého HDP na obranu, bylo by to znamenalo zvýšení výdajů na obranu o 1,1 bilionu EUR⁵. Kromě toho Výzkumná služba Evropského parlamentu (European Parliamentary Research Service, EPRS) odhadla, že náklady vyplývající z nepřijímání společných opatření na úrovni EU (označované jako „náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu“) v oblasti výdajů na obranu se pohybují v rozmezí od 18 miliard do 57 miliard EUR ročně⁶.

15 Ruská válka proti Ukrajině odhalila závažné slabiny v oblasti obrany napříč členskými státy EU, které jsou důsledkem desetiletí nedostatečných investic. Zásoby střeliva a raketových střel v EU byly nedostatečné vzhledem k potřebě podpořit partnera zapojeného do konfliktu vysoké intenzity ([rámeček 1](#)). Odvětví obrany se potýká s tím, že desítky let byl rozsah výroby omezený⁷ a že došlo jen k mírnému nárůstu výrobní kapacity za účelem doplnění zásob⁸, což je dále zhoršeno dlouhými dodacími lhůtami u obranných produktů. Kromě toho naše [zpráva z roku 2025 o vojenské mobilitě](#) dospěla k závěru, že úzká místa v dopravních sítích mají dopad na vojenskou mobilitu, čímž omezují schopnost evropských ozbrojených sil efektivně se pohybovat po celém kontinentu. Přehled příslušných produktů EÚD naleznete v [příloze IV](#).

³ Sebastian Clapp, „*EU Member States' defence budgets*“, EPRS, březen 2026, s. 1.

⁴ Evropská komise, „*Access to equity financing for European defence SMEs*“, 2024, s. 9.

⁵ JOIN(2022) 24, Společné sdělení o analýze nedostatků v oblasti investic do obrany a dalším postupu, s. 5.

⁶ Marco Centrone a Meenakshi Fernandes, *Improving the quality of European defence spending. Cost of non-Europe report*, Výzkumná služba Evropského parlamentu, listopad 2024.

⁷ Hannah Aries, Bastian Giegerich a Tim Lawrenson, *The Guns of Europe: Defence-industrial Challenges in a Time of War*, International Institute for Strategic Studies, červen–červenec 2023.

⁸ Vojenská podpora EU Ukrajině, Evropská komise, 24. dubna 2026.

Rámeček 1

Dělostřelecká munice ráže 155 mm: překlenutí propasti mezi poptávkou na bojišti a průmyslovými kapacitami EU

Dělostřelectvo hraje ve válce na Ukrajině i nadále klíčovou úlohu, což vede k trvalé poptávce po střelivu ráže 155 mm. V roce 2022 ukrajinské síly vystřelily přibližně 6 000–8 000 granátů denně (180 000–240 000 měsíčně)⁹. Nejčerstvější odhady hovoří o 150 000–200 000 měsíčně, zatímco v případě Ruska se jedná až o 600 000¹⁰.

Pro srovnání: v roce 2022 se v EU vyrobilo pouze 300 000–400 000 granátů ročně, což je výsledkem desetiletí snižování kapacit evropského obranného průmyslu.

V březnu 2023 se [Rada EU](#) dohodla na tříúrovňovém přístupu, který spočívá v 1) proplacení nákladů členskými státy EU za střelivo a raketové střely darované Ukrajině z jejich stávajících zásob; 2) společném nákupu dělostřelecké munice ráže 155 mm a jejích součástí, jakož i raket a 3) posílení průmyslové podpory, zejména prostřednictvím [aktu na podporu výroby munice](#) (ASAP), s cílem vyrobit během 12 měsíců jeden milion dělostřeleckých granátů.

Navzdory zpožděním se produkce zvýšila. Členské státy dodaly Ukrajině v listopadu 2024 jeden milion kusů dělostřelecké munice (granáty ráže 155 mm a raketové střely)¹¹, a to osm měsíců po termínu, který uplynul v březnu 2024 a který byl stanoven v březnu 2023.

Zdroj: Výzkumná služba Evropského parlamentu, [Reinforcing the EU's defence industry](#), březen 2026.

16 Hybridní útoky mají stále větší dopad na evropskou infrastrukturu a v posledních letech se také zintenzivnily. Do této kategorie patří sabotáž, narušení kritické infrastruktury, kybernetické útoky, zahraniční manipulace s informacemi a vměšování, jakož i pokusy o podkopání demokracie a volebních procesů¹². Kvůli kombinaci konvenční války a hybridních útoků EU a její členské státy začaly klást větší důraz na nutnost posílit tradiční obranné schopnosti a zároveň propojit vnitřní a vnější bezpečnostní rozměr a uplatňovat celospolečenský přístup k bezpečnosti a připravenosti.

⁹ [SWD\(2024\) 515](#), pracovní dokument útvarů Komise pro EDIP.

¹⁰ Euromaidan press, „[Frontline report: Europe moves fast—for once—and floods Ukraine with shells](#)“, 2. května 2025.

¹¹ Francesco Bortoletto, „[EU managed to deliver one million shells to Kyiv](#)“, EU News, 20. listopadu 2024.

¹² [Hybridní aktivity Ruska: sankce EU](#), Evropská rada, Rada Evropské unie, 21. dubna 2026.

17 Kromě války na Ukrajině se světová bezpečnost zhoršila i v dalších ohledech. Geopolitické otřesy spojené s rostoucím počtem konfliktů po celém světě, jako jsou války na Blízkém východě a oslabování globálního multilaterálního řádu¹³, podtrhly potřebu strategické autonomie EU. Ke zhoršení bezpečnostní situace docházelo souběžně se změnami v evropské bezpečnostní a obranné architektuře. Ačkoliv Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) zůstává základním kamenem kolektivní obrany pro ty členské státy EU, které jsou zároveň **členy NATO**, prohloubily se snahy EU o posílení strategické autonomie a zajištění většího sdílení zátěže v rámci NATO. Pro 23 členských států EU, které jsou zároveň členy NATO, to znamenalo zvýšení závazků v oblasti výdajů na obranu¹⁴ a nutnost koordinovat posilování svých obranných schopností jak v rámci NATO, tak v rámci EU.

18 Válka na Ukrajině rovněž poukázala na roztříštěnost a složitost hodnotových řetězců obranného průmyslu a na jejich silnou závislost na dodavateli mimo EU. Od začátku války na Ukrajině až do června 2023 pocházelo 78 % obranných zakázek členských států EU ze zemí mimo EU, přičemž podíl samotných USA na těchto zakázkách činil 63 %¹⁵. Ačkoli existují různé metriky pro měření této závislosti, všechny shodně svědčí o tom, že značná část výdajů EU na obranu směřuje k dodavatelům mimo EU, zejména do Spojených států^{16,17}. Historicky vyvážely USA do EU podstatně více než EU do USA¹⁸. Ačkoli první vlaštovky mohou naznačovat snížení závislosti na nákupech zbraní z USA¹⁹, EU v letech následujících po zahájení plošné útočné války Ruska proti Ukrajině své nákupy z USA naopak navýšila²⁰. To vedlo k výzvám, aby se nárůst evropských výdajů na obranu stále více orientoval na EDTIB.

¹³ *Foresight report 2025 – Resilience 2.0 – Empowering the EU to thrive amid turbulence and uncertainty*, Evropská komise, 2025.

¹⁴ *Prohlášení z haagského summitu*, které vydaly hlavy států a předsedové vlád zemí NATO účastníci se zasedání Severoatlantické rady v Haagu dne 25. června 2025,

¹⁵ *JOIN(2024) 10*, Společné sdělení o nové strategii pro evropský obranný průmysl.

¹⁶ Juan Mejino-López a Guntram B. Wolff, *„Europe’s dependence on US foreign military sales and what to do about it“*, Bruegel, 13. října 2025.

¹⁷ Alex Burilkov, Katelyn Bushnell, Juan Mejino-López, Thomas Morgan a Guntram B. Wolff, *„Fit for war by 2030? European rearmament efforts vis-à-vis Russia“*, Bruegel a Kiel Institute for the World Economy, červen 2025.

¹⁸ Daniel Fiott, *The poison pill - EU defence on US terms?*, Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti, červen 2019.

¹⁹ Giuseppe Spatafora, *„The foreign policy-first president? US external action under Trump 2.0 – in data“*, Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti, únor 2026.

²⁰ Juan Mejino-López a Guntram B. Wolff, *Europe’s dependence on US foreign military sales and what to do about it*, Bruegel, 13. října 2025.

19 Požadavek na posílení průmyslové základny je zasazen do kontextu rychlého technologického vývoje a rostoucího světového soupeření o zdroje. Inovace – jako jsou kvantové technologie, biotechnologie, neurotechnologie, pokročilé materiály a robotika – budou v příštím desetiletí hrát stále významnější roli²¹. Tyto prostředky lze využít jak pro civilní, tak pro vojenské účely a často jsou k tomu zapotřebí stejné zdroje. Strategické suroviny jsou právě tak důležité pro zelené a digitální technologie jako pro obranná užití a užití v letectví²². EU je v současné době do značné míry závislá na dovozu těchto materiálů, často z jediné země mimo EU²³. Z tohoto hlediska souvisí slabá místa v rámci EDTIB s širšími otázkami strategické autonomie a bezpečnosti dodávek. To znamená, že do dalších oblastí politiky se stále více začleňují hlediska související s obranou. Tyto četné a vzájemně se ovlivňující faktory vyvolaly pocit naléhavosti, pokud jde o obranu.

Rámec správy a řízení zakotvený ve Smlouvách

20 Instituce, orgány a agentury EU i členské státy přijímají opatření k posílení obrany EU od začátku plošné ruské útočné války proti Ukrajině. Tyto kroky se odehrávají na pozadí rámce správy a řízení, který je vymezen Smlouvami. Úloha orgánů EU byla v oblasti obrany tradičně omezená. Smlouva o Evropské unii (SEU), ve znění z roku 2007²⁴ a platná od roku 2009, zavedla společnou bezpečnostní a obrannou politiku (SBOP) a explicitněji vymezila současné úlohy institucionálních aktérů v oblasti obrany. Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU) doplňuje Smlouvu o Evropské unii (SEU) a upravuje způsob, jakým EU spravuje svůj vnitřní trh a hospodářství a slouží jako právní základ pro nástroje EU v oblasti obranného průmyslu (**obrázek 1**).

²¹ *Foresight report 2025 – Resilience 2.0 – Empowering the EU to thrive amid turbulence and uncertainty*, Evropská komise, 2025.

²² *Zvláštní zpráva 04/2026*: „Kritické suroviny pro transformaci energetiky v EU: Není zavedena žádná stabilní politika“.

²³ Tamtéž.

²⁴ *Lisabonská smlouva* pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství.

21 Společná bezpečnostní a obranná politika (SBOP) je součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a zabývá se otázkami souvisejícími s bezpečností EU, včetně „postupného vymezení rámce společné obranné politiky, která by mohla vést ke společné obraně“. Zahraniční politiku EU jako celek řídí Evropská rada (složená z hlav států nebo předsedů vlád). V rámci Rady EU spadají otázky obrany a bezpečnosti do působnosti Rady pro zahraniční věci (složené z ministrů zahraničních věcí a ministrů obrany, pokud jsou na pořadu jednání záležitosti týkající se obrany). Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ), jejíž součástí je i Vojenský štáb EU (EUMS), představuje diplomatický aparát EU a působí pod vedením vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, který je zároveň místopředsedou Evropské komise²⁵. **Evropská obranná agentura** (EDA) je agentura EU, která byla zřízena v roce 2004, působí pod vedením Rady EU a podporuje Radu i členské státy v jejich úsilí o zlepšení obranných schopností EU.

²⁵ Rozhodnutí Rady [2010/427/EU](#) o zřízení ESVČ.

Obrázek 1 | Rámec obranné politiky a správy EU

Interakce mezi mezivládní a nadnárodní úrovní prostřednictvím výborů, účasti na zasedáních atd.

ASAP – akt na podporu výroby munice, **SZBP** – společná zahraniční a bezpečnostní politika, **GR DEFIS** – Generální ředitelství pro obranný průmysl a vesmír, **EDA** – Evropská obranná agentura, **EDF** – Evropský obranný fond, **EDIDP** – Evropský program rozvoje obranného průmyslu, **EDIP** – Program pro evropský obranný průmysl, **EDIRPA** – akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek, **EDTIB** – evropská technologická a průmyslová základna obrany, **ESVČ** – Evropská služba pro vnější činnost, **EUMS** – Vojenský štáb EU, **HR/VP** – vysoký představitel pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředseda Evropské komise, **PADR** – přípravná akce zaměřená na obranný výzkum, **PESCO** – stálá strukturovaná spolupráce, **SEU** – Smlouva o Evropské unii, **SFEU** – Smlouva o fungování Evropské unie, **SAFE** – Bezpečnostní akce pro Evropu

Zdroj: EÚD, na základě informací od Komise, Rady a Parlamentu.

22 Současný právní rámec poskytuje členským státům možnost dobrovolně spolupracovat v oblasti obranné politiky a současně omezuje pravomoci Komise především na politiku v oblasti obranného průmyslu. Jelikož obrana představuje jeden z klíčových projevů národní suverenity, členské státy si zachovávají vedoucí úlohu a obranná politika EU zůstává v zásadě mezivládní povahy, s konkrétními pravidly a postupy, které se liší od pravidel a postupů platných v jiných oblastech politiky EU. Proto jsou za obranu i nadále odpovědné členské státy, přičemž pro nadnárodní kroky EU platí omezení. To znamená, že Rada zaujímá ústřední postavení v oblasti obranné politiky EU a je klíčovým rozhodovacím orgánem, přičemž rozhodnutí týkající se SZBP a SBOP se obecně přijímají jednomyslně.

23 Společná bezpečnostní a obranná politika (SBOP) je rámec EU pro řešení krizí a spolupráci v oblasti obrany, který členským státům umožňuje provádět civilní a vojenské mise a operace v rámci SBOP mimo území EU jako součást integrovaného přístupu EU k vnějším konfliktům a krizím²⁶. Podporuje udržování míru, prevenci konfliktů a posilování mezinárodní bezpečnosti, často ve spolupráci s mezinárodními organizacemi, jako jsou Organizace spojených národů (OSN) a NATO. EU v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) zahájila řadu civilních misí a vojenských operací v zahraničí. Civilní mise jsou financovány z rozpočtu EU a opírají se o schopnosti poskytované členskými státy (článek 42 Smlouvy o EU). Podle čl. 41 odst. 2 Smlouvy o EU nelze výdaje vyplývající z operací s vojenskými nebo obrannými dopady v zásadě financovat z rozpočtu EU. Náklady na vojenské mise a operace jsou proto financovány především zúčastněnými členskými státy prostřednictvím specifických mezivládních mechanismů a vnitrostátních příspěvků. Způsoby financování se liší v závislosti na konkrétní misi či operaci²⁷.

²⁶ *The Common Security and Defence Policy*, ESVČ, 24. září 2025.

²⁷ Bruno Bilquin, *EU missions and operations abroad*, Výzkumná služba Evropského parlamentu, 29. října 2024.

24 Rámcem spolupráce členských států zahrnuje také několik iniciativ a subjektů založených na smlouvách, které jsou financovány mimo rozpočet z příspěvků členských států. Mezi ně patří například agentura [EDA](#), která hraje klíčovou roli při podpoře rozvoje obranných schopností a při prosazování spolupráce v oblasti obrany v rámci EU, a [stálá strukturovaná spolupráce](#) (PESCO). Stálá strukturovaná spolupráce, jejíž provádění v roce 2017 zahájilo 23 členských států a která v současnosti sdružuje 26 účastníků, představuje rámec spolupráce založený na smlouvách, jehož cílem je společné plánování, rozvoj a investice do budování kapacit a posilování operační připravenosti, interoperability a účinnosti ozbrojených sil prostřednictvím právně závazných závazků. Sekretariát PESCO tvoří zástupci agentury EDA a ESVČ – včetně EUMS. V období 2017–2025 vzniklo v rámci [PESCO](#) celkem 83 kolaborativních projektů (z nichž 74 stále probíhá) v pozemní, námořní, vzdušné, vesmírné a kybernetické oblasti.

25 Čl. 42 odst. 7 Smlouvy o EU představuje právní základ pro doložku EU o vzájemné pomoci. Jakmile členský stát, jehož území bylo napadeno, tuto doložku aktivuje, mají ostatní členské státy povinnost poskytnout mu pomoc a podporu všemi prostředky, které jsou v jejich moci. Tato pomoc musí být v souladu se závazky v rámci NATO (v případě členských států, které jsou zároveň členy NATO) a nesmí být v rozporu se specifickým charakterem bezpečnostní a obranné politiky členských států (v případě těch, které nejsou členy NATO). Tato doložka byla uplatněna pouze jednou, a to Francií po teroristických útocích v listopadu 2015. Členské státy EU pravidelně pořádají diskuse o jednotlivých scénářích a provádějí cvičení s cílem prohloubit porozumění provádění této doložky, posílit připravenost a zvýšit odolnost. Od března 2026, poté, co se Kypr stal terčem útoků dronů během války mezi Íránem, Izraelem a Spojenými státy, se zintenzivnily diskuse o tom, jak tuto doložku uvést do praxe, aby bylo možné řešit problémy spojené s jejím praktickým uplatňováním²⁸.

26 Smlouva o fungování Evropské unie (TFEU) zmocňuje Komisi k podpoře konkurenceschopnosti evropského obranného průmyslu. Tato oblast politiky umožňuje Komisi usnadňovat spolupráci mezi členskými státy v oblasti obranného výzkumu, vývoje a výroby, aniž by zasahovala do výsady členských států určovat si vlastní vnitrostátní obranné priority a strategie. Podporou politiky v oblasti obranného průmyslu může Komise přispět k posílení EDTIB, a to prostřednictvím iniciativ, které podporují společné investice. Pokud jde o obranu, ve Smlouvách se Komisi fakticky přiznává prostor především v rámci jejích tradičnějších pravomocí souvisejících s vnitřním trhem, obchodem a průmyslem. Členské státy mohou prostřednictvím rozhodnutí a závěrů Rady pověřit Komisi a vyzvat ji, aby přijala další iniciativy v odvětví obrany.

²⁸ [EU to game out bloc's mutual assistance clause in case of attack](#), Politico, 17. dubna 2026.

Zvyšující se úroveň ambicí EU

27 Zejména od roku 2022 si členské státy EU stále více uvědomují, že EU musí posílit své kapacity v oblasti bezpečnosti a obrany. To znamenalo posun v obranné politice EU – od řešení krizí a reakcí na krize za hranicemi EU směrem k většímu zaměření na obrannou připravenost členských států.

28 Dne 11. března 2022, pouhé dva týdny po zahájení plošné útočné války Ruska proti Ukrajině, předložily hlavy států a předsedové vlád EU [Versailleské prohlášení](#), v němž vyzvali k posílení obranných schopností EU a k dalším rozhodným krokům směřujícím k budování evropské suverenity. Krátce nato byl předložen dokument [Strategický kompas pro bezpečnost a obranu](#), v němž se stanovil plán na posílení strategické autonomie EU a na to, aby se EU stala silnějším garantem bezpečnosti pro své občany s většími schopnostmi. Strategický kompas, vypracovaný pod vedením vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyně Komise v úzké spolupráci s Komisí a agenturou EDA, byl dne 22. března 2022 schválen všemi 27 členskými státy a jako zastřešující rámec vycházející z iniciativy členských států představoval významný milník pro evropskou bezpečnostní a obrannou politiku. V reakci na výzvu Rady k ambicióznějším cílům v oblasti obrany EU předložily Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise [analýzu nedostatků v oblasti investic do obrany](#), které je třeba odstranit, aby bylo možné tyto nové ambice naplnit.

29 V zájmu podpory této nové úrovně ambicí Komise a ESVC (včetně EUMS) rovněž pracují na tom, aby doplňovaly a znásobovaly individuální úsilí členských států v oblasti obrany za účelem „budování skutečné evropské obranné unie“²⁹. Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise předložily několik iniciativ a strategických dokumentů, jejichž cílem je dosáhnout obranné připravenosti do roku 2030 ([obrázek 2](#)). Ústředním strategickým dokumentem je [bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030](#), v níž se členským státům nastiňují možnosti spolupráce a spojení úsilí při odstraňování nedostatků ve schopnostech a posilování EDTIB. Podle [Plánu obranné připravenosti 2030](#) zahrnuje obranná připravenost rozvoj a získávání schopností, které jsou potřebné pro moderní vedení války. Znamená to zajistit, aby Evropa měla technologickou a průmyslovou základnu obrany, která jí poskytne strategickou výhodu a potřebnou nezávislost – včetně špičkových inovací a rychlé hromadné výroby v kritických časech³⁰.

²⁹ [Volba Evropy. Politické směry pro příští Evropskou komisi 2024–2029](#), Ursula von der Leyenová, 18. července 2024.

³⁰ [JOIN\(2025\) 27](#), Společné sdělení o plánu obranné připravenosti 2030.

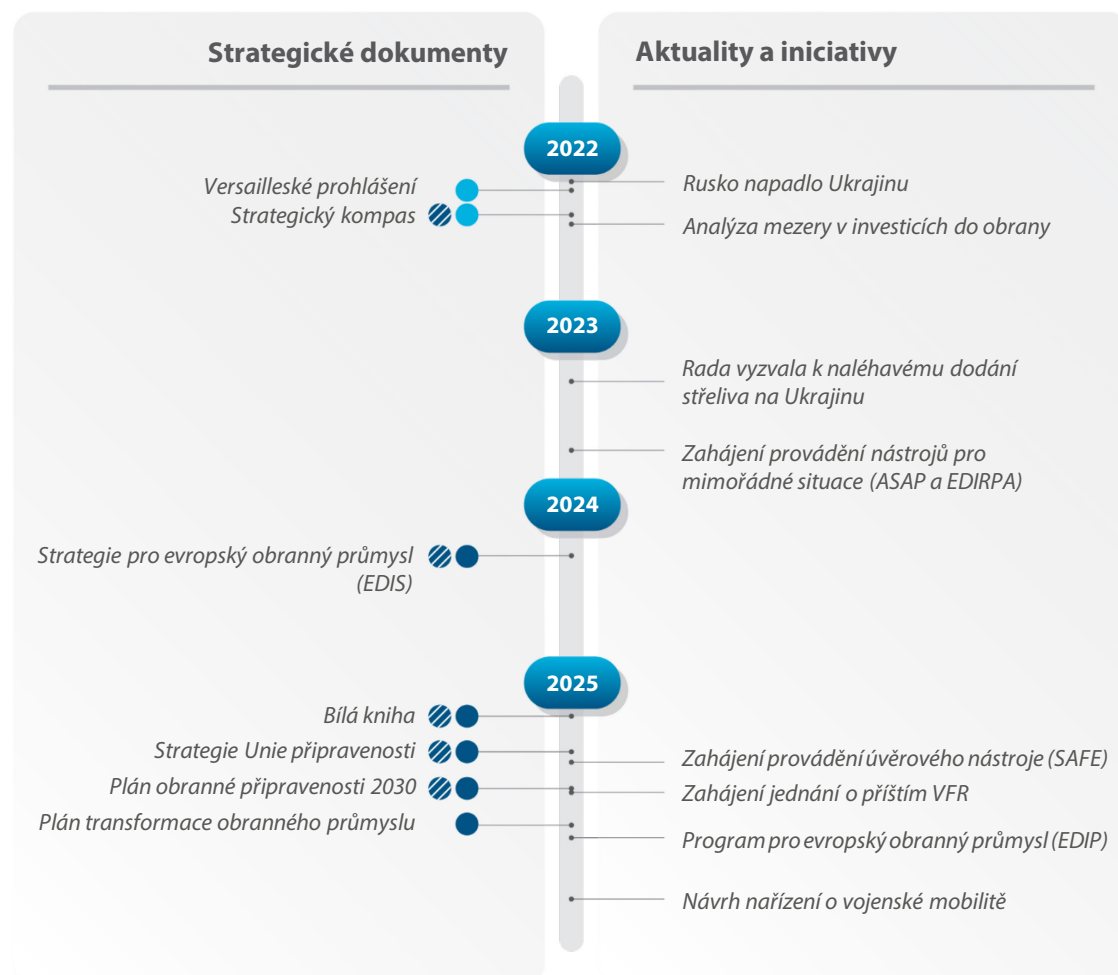
Obrázek 2 | Časová osa příslušných strategických dokumentů a iniciativ

Autoři dokumentu:

● Komise

● Rada

● Vysoký představitel / místopředseda Komise

Zdroj: EÚD, na základě informací od Komise, Rady a Parlamentu.

30 S cílem posílit základní strategický rámec v oblasti obrany pracují Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise rovněž na „komplexním“ přístupu k připravenosti na konflikty a krize, který propojuje obranu a bezpečnost. Jako jeden z nedávných kroků tímto směrem doplňuje [Strategie unie připravenosti](#) z roku 2025 strategický cíl v oblasti obranné připravenosti. Tato strategie se zaměřuje na tři přístupy: integrovaný přístup ke všem rizikům, celospolečenský přístup a meziresortní přístup. To znamená připravit se na všechny druhy nebezpečí, místo aby se řešily jednotlivě. Zahrnuje to také zapojení všech odvětví, organizací a občanů s cílem zajistit koordinaci a spolupráci mezi vládními agenturami a resorty a zároveň propojit vnější rozměr bezpečnosti s opatřeními v oblasti připravenosti v rámci EU.

31 Nástup nových technologií, které mají význam jak pro civilní, tak pro vojenské užití, a obecná obava o odolnost hodnotových řetězců rovněž vedly EU k úvahám o tom, jak využít synergie mezi civilním a vojenským sektorem³¹. Vzhledem k tomu, že se povaha moderních konfliktů neustále vyvíjí a stále více se opírá o disruptivní technologie, stává se technologický náskok rozhodujícím faktorem pro vojenskou převahu.

Opatření EU: směřování k připravenosti a stále strukturovanějšímu přístupu

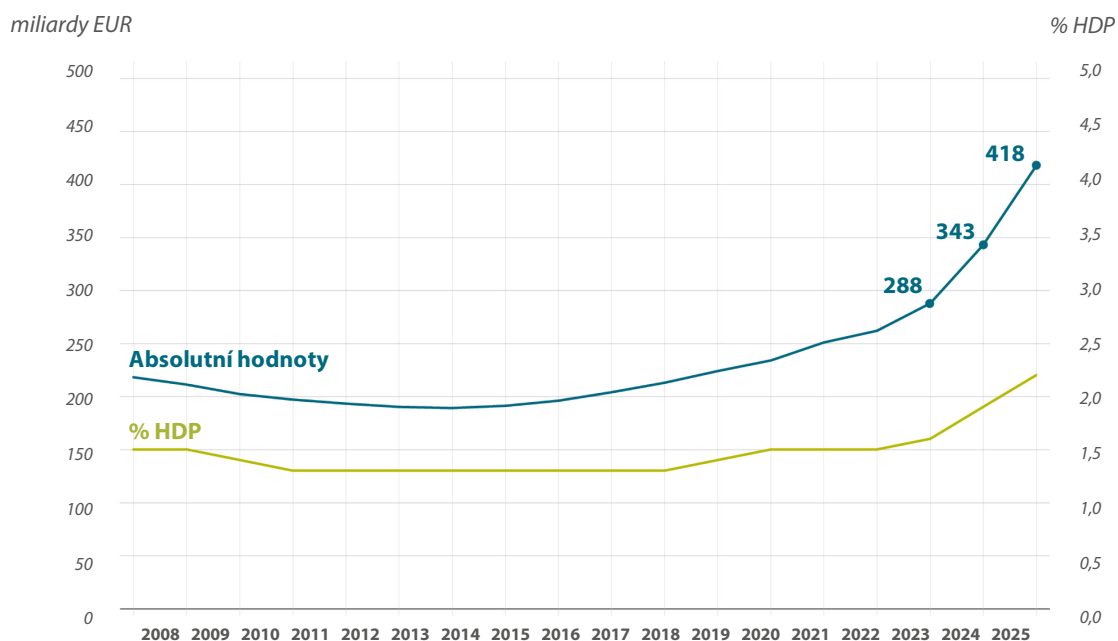
Prudký nárůst výdajů členských států na obranu a výrazné posílení finančních nástrojů EU

32 Od roku 2022 jsou jak na úrovni EU, tak na úrovni jednotlivých členských států uvolňovány dodatečné finanční prostředky s cílem řešit důsledky dlouholetých nedostatečných investic. V reakci na útočnou válku Ruska proti Ukrajině došlo k prudkému nárůstu ročních rozpočtů členských států EU jako celku na obranu, a to z 262 miliard EUR v roce 2022 na celkovou částku 418 miliard EUR v roce 2025 (*obrázek 3*). V roce 2026 by podle odhadů měly rozpočty členských států dosáhnout v celkovém součtu 454 miliard EUR. Celkově souhrnné výdaje členských států na obranu (ve stálých cenách) vzrostly v letech 2020 až 2025 o 78,6 %³².

³¹ COM(2025) 484, Sdělení Komise o zprávě o strategickém výhledu z roku 2025.

³² EDA, *Defence Data 2025–2026*.

Obrázek 3 | Výdaje členských států EU na obranu

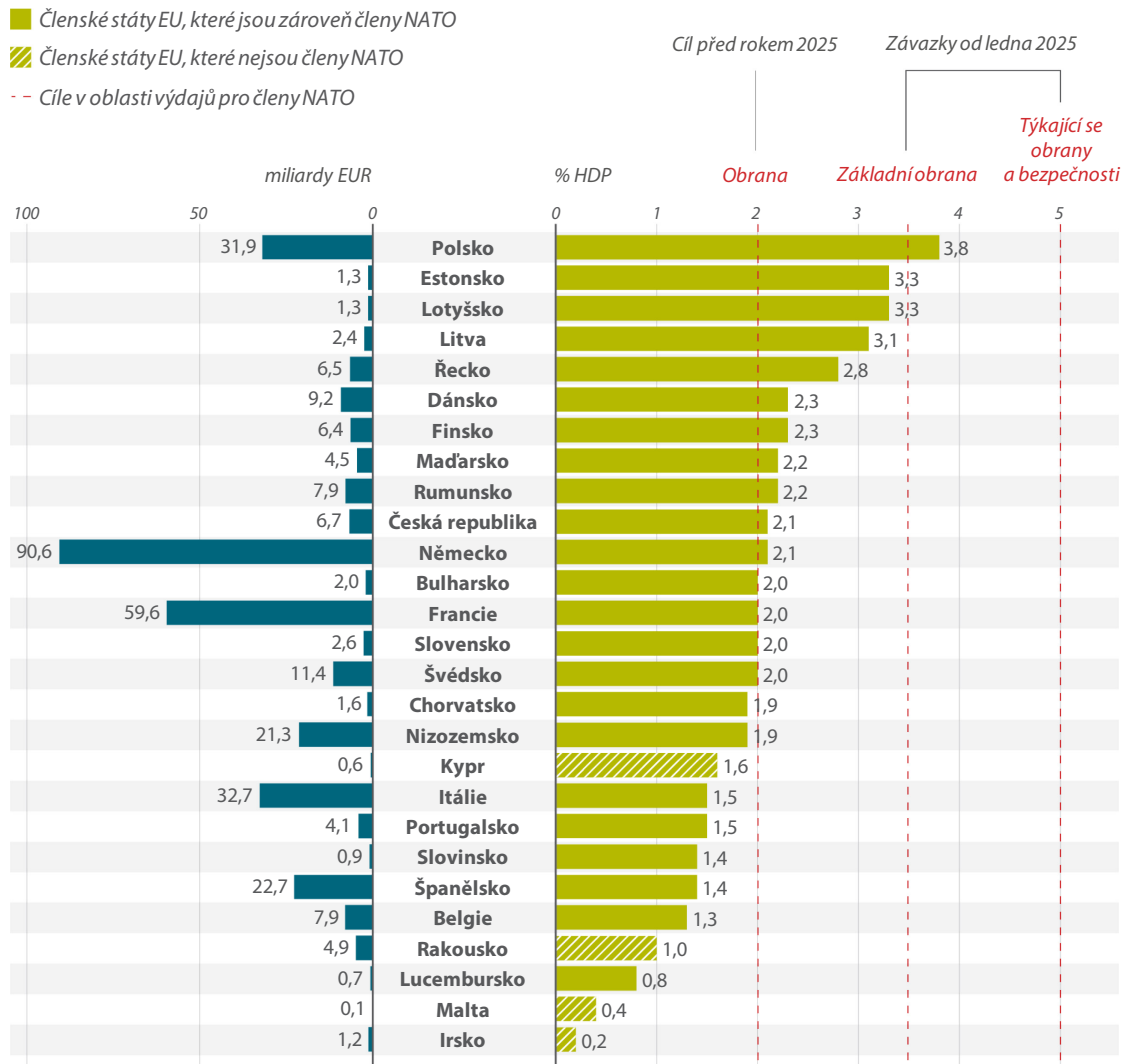
Zdroj: EÚD na základě údajů agentury EDA, *Defence Data 2025–2026* (Údaje o obraně 2024–2025, pro absolutní hodnoty) a *EDA defence data portal* (Portál agentury EDA s údaji o obraně, pro procentní podíl HDP).

33 V roce 2014 se členové NATO dohodli, že na obranu vynaloží nejméně 2 % svého ročního HDP³³. V roce 2025 se členové NATO zavázali k vyšším cílům ve výši 3,5 % pro základní výdaje na obranu a 1,5 % pro výdaje související s obranou a bezpečností (například na ochranu kritické infrastruktury, obranné sítě, zajištění civilní připravenosti a odolnosti, inovace a posílení průmyslové základny pro obranu), čímž se celková částka do roku 2035 zvýší na 5 % ročního HDP. **Obrázek 4** znázorňuje výdaje členských států EU na obranu vyjádřené v procentech HDP pro rok 2024. Podle **agentury EDA** všechny členské státy EU, které jsou členy NATO, v roce 2025 splnily nebo překročily cíl 2 % výdajů na obranu³⁴.

³³ *Wales Summit Declaration*, NATO, 5. září 2014.

³⁴ *Defence expenditures and NATO's 5 % commitment*, NATO, 10. dubna 2026.

Obrázek 4 | Výdaje členských států EU na obranu v roce 2024

Zdroj: EÚD na základě údajů agentury EDA, *Defence Data 2024–2025* (Údaje o obraně 2024–2025).

34 Tyto navýšené prostředky se využívají k posílení vnitrostátních vojenských schopností a k odstranění dlouhodobých nedostatků v těchto schopnostech (bod 29). Zároveň byla část těchto výdajů určena na vojenskou podporu Ukrajiny, a to buď prostřednictvím dvoustranné pomoci, nebo prostřednictvím Evropského mírového nástroje (EPF) (rámeček 2). V této souvislosti je 6,4 miliardy EUR z přibližně 75,2 miliardy EUR, které EU a členské státy vyčlenily na vojenskou podporu Ukrajiny v období 2022–2025³⁵, poskytováno prostřednictvím nástroje EPF.

³⁵ Vojenská podpora Ukrajiny ze strany EU, Evropská rada, 24. dubna 2026.

Rámeček 2

Evropský mírový nástroj (EPF)

Nástroj EPF byl zřízen v březnu 2021 jako fond mimo rozpočet EU. Má dva pilíře:

- Opatření pomoci: stále častěji se využívají k podpoře dodávek smrtícího i nesmrtícího vojenského vybavení do partnerských zemí (např. střelivo, raketové střely, ochranné prostředky, lékárničky).
- Operace: financuje společné náklady vojenských misí a operací v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (většinu nákladů hradí zúčastněné členské státy). Jednou z hlavních probíhajících misí je vojenská pomocná mise EU na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine) ([rámeček 5](#)).

Celková finanční podpora přidělená prostřednictvím nástroje EPF na období 2021–2027 činila 17 miliard EUR, z čehož přibližně dvě třetiny byly přiděleny Ukrajině.

Zdroj: EÚD, na základě [Evropský mírový nástroj – Consilium](#).

35 EDTIB je i nadále velmi roztříštěná a dominují jí velké vnitrostátní podniky („národní šampioni“), kteří obsluhují především domácí trhy, ale zároveň mají hlavní vývozní trhy mimo EU³⁶. V roce 2021 bylo kolaborativně pořízeno pouze přibližně 18 % celkového obranného vybavení členských států a 7 % výdajů na obranný výzkum a technologie bylo vynaloženo v rámci kolaborativního zadávání zakázek. To je výrazně pod příslušnými referenčními hodnotami 35 % a 20 % (které se nepromítají do závazných vnitrostátních cílů), stanovenými v listopadu 2007 ministerským řídícím výborem agentury EDA³⁷. Jak kolaborativní zadávání veřejných zakázek na obranné vybavení, tak kolaborativní výdaje na výzkum a technologie zaostávají za příslušnými referenčními hodnotami již od doby, kdy byly tyto hodnoty stanoveny³⁸. Od roku 2022 však agentura EDA nepodává důsledně zprávy o stavu kolaborativního zadávání zakázek kvůli neúplným údajům od členských států. Agentura EDA uvedla, že nástroje EU pravděpodobně povedou k nárůstu kolaborativního zadávání zakázek, avšak pro posouzení dopadu mechanismů finanční podpory bude nezbytné zlepšit sledování v členských státech³⁹.

³⁶ George, M., et al., *Trends in International Arms Transfers 2024*, Stockholmský mezinárodní ústav pro výzkum míru, březen 2025.

³⁷ Tisková zpráva „*EU Ministers adopt Framework for Joint European Strategy in Defence R&T (Brussels, 19 November 2007)*“ a *Defence Data Portal*.

³⁸ *Defence Data 2020–2021: Key findings and analysis*, Evropská obranná agentura, 2022 (obrázek 12).

³⁹ *Defence Data 2024–2025*, Evropská obranná agentura, 2025.

36 Prostřednictvím různých iniciativ v posledních několika letech EU mobilizovala řadu finančních nástrojů, jejichž cílem je podpořit intenzivnější přeshraniční spolupráci v obranném sektoru a motivovat členské státy ke společnému vývoji a zadávání zakázek na obranné produkty a schopnosti ([obrázek 5](#)). Každý nástroj je zaměřen na konkrétní cíle v různých fázích životního cyklu rozvoje schopností.

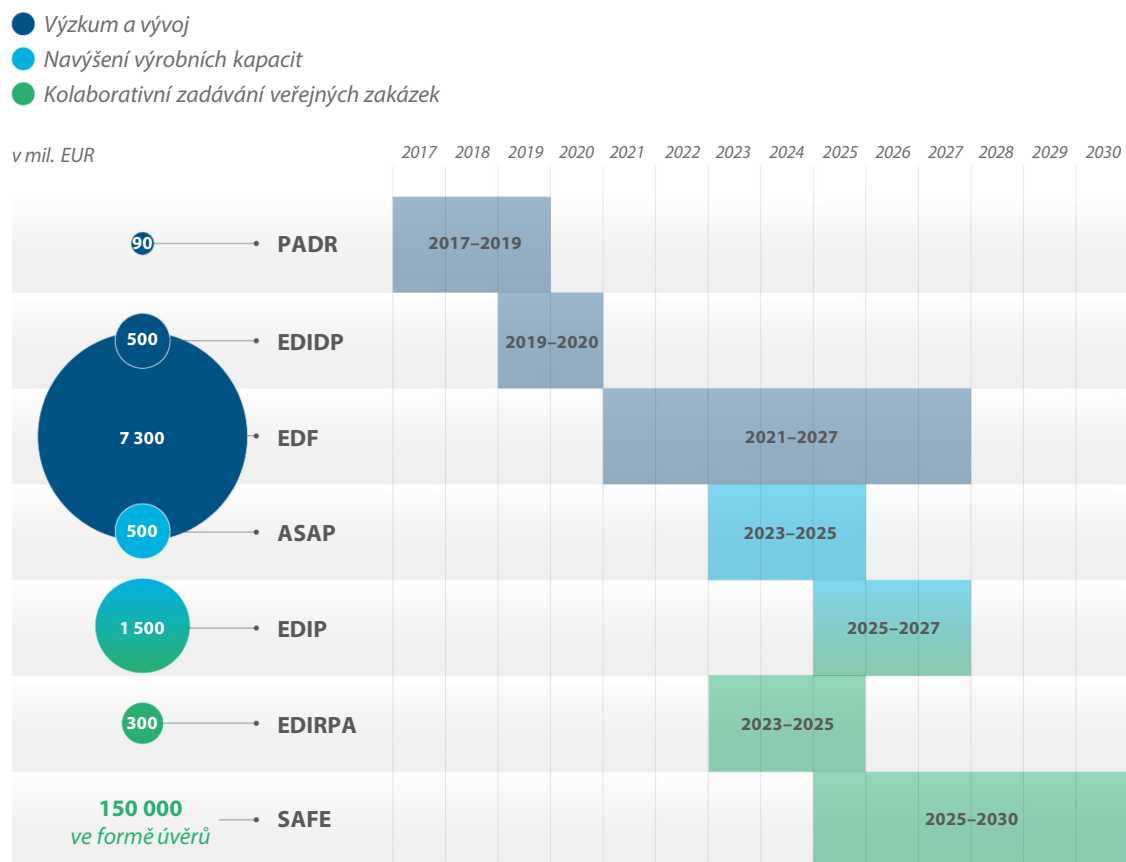
- **Společný výzkum a vývoj obranného vybavení:** [Evropský obranný fond](#) (EDF), který navazuje na dva předchozí programy⁴⁰, financuje kolaborativní výzkumné a vývojové projekty, na nichž se podílejí konsorcia z alespoň tří členských států. Jeho cílem je posílit EDTIB a omezit roztržičnost. V rámci tohoto nástroje navrhuje Program EU pro inovace v oblasti obrany cílený soubor opatření zaměřených na přilákání a podporu startupů a malých a středních podniků. Fond EDF disponuje v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027 rozpočtem ve výši 7,3 miliardy EUR, z čehož 1,5 miliardy EUR je určeno na iniciativu [Platforma strategických technologií pro Evropu](#). Do dubna 2026 bylo v rámci výzev vyhlášených v letech 2021 až 2025 vybráno 281 projektů⁴¹.
- **Průmyslové výrobní kapacity:** Fáze výroby a jejího navýšení jsou dalšími logickými kroky, které navazují na fázi výzkumu a vývoje. [Akt na podporu výroby munice](#) (ASAP), na nějž byla vyčleněna částka 500 milionů EUR, má posílit a navýšit výrobu střeliva v celé Evropě. Jeho hlavním cílem je podpořit urgentní dodávky střeliva a raketových střel na Ukrajinu a pomoci členským státům doplnit si zásoby. V březnu 2024 Komise vybrala 31 projektů na roky 2024 a 2025, které mají podpořit evropský průmysl v pěti oblastech: výbušniny, střelný prach, granáty, raketové střely a zkušební kapacita.
- **Spolupráce při zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany:** Cílem [aktu o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek](#) (EDIRPA)⁴² je podpořit efektivnější zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, přičemž z rozpočtu EU je na to vyčleněno 300 milionů EUR. V listopadu 2024 bylo vybráno pět návrhů ve třech prioritních oblastech (střelivo, protivzdušná a protiraketová obrana, platformy a nahrazování zastaralých systémů), do nichž se zapojilo celkem 20 členských států, přičemž na jeden projekt připadalo v průměru šest účastníků.

⁴⁰ Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum (PADR) a [Evropský program rozvoje obranného průmyslu](#) (EDIDP).

⁴¹ [European Defence Fund \(EDF\) - Official Webpage of the European Commission. - Defence Industry and Space.](#)

⁴² [Nařízení \(EU\) 2023/2418](#) o zřízení nástroje na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA).

Obrázek 5 | Nástroje financování pro obranný průmysl EU, financované nebo zaručené z rozpočtu EU od roku 2026

PADR – přípravná akce zaměřená na obranný výzkum

EDIDP – Evropský program rozvoje obranného průmyslu

EDF – Evropský obranný fond

ASAP – akt na podporu výroby munice

EDIP – Program pro evropský obranný průmysl

EDIRPA – akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek

SAFE – Bezpečnostní akce pro Evropu

Zdroj: EÚD, na základě informací od Komise, Rady a Parlamentu.

37 Program pro evropský obranný průmysl (EDIP) zavádí nový přístup v rámci souboru nástrojů EU v oblasti obrany, které spravuje Komise. Program EDIP spojuje regulační, finanční a koordinační opatření do jediného nástroje (*příloha I*). Tento program, jehož objem v období 2026–2027 činí 1,5 miliardy EUR, má za cíl zajistit připravenost obranného průmyslu tím, že překlene propast mezi krátkodobými opatřeními pro mimořádné situace, jako jsou EDIRPA a ASAP, a strukturálním, dlouhodobým přístupem.

38 Na rozdíl od výše zmíněných nástrojů EU v oblasti obrany, které mají formu grantů, nástroj **Bezpečnostní akce pro Evropu** (SAFE), disponující prostředky ve výši 150 miliard EUR a přijatý v květnu 2025, poskytuje členským státům úvěry za výhodných podmínek – financované prostřednictvím půjček EU na kapitálových trzích – na základě vnitrostátních investičních plánů evropského obranného průmyslu a následných smluv o úvěru a provozních ujednání. Na začátku roku 2026 projeví zájem o účast 19 členských států⁴³ a do poloviny dubna 2026 přijala Rada prováděcí rozhodnutí pro všechny z nich s výjimkou Maďarska. Členské státy, které jsou příjemci těchto úvěrů, je splácení obvykle po uplynutí dlouhých lhůt splatnosti trvajících až přibližně 45 let⁴⁴. Zároveň jsou tyto úvěry poskytovány za určitých podmínek, jako je existence požadavků na kolaborativní zadávání veřejných zakázek, pravidla týkající se původu součástí, místa usazení a kontroly dodavatelů (**příloha II**) a přispívání k cílům, jako je zajištění interoperability a zaměnitelnosti v rámci celé EU. Všechny tyto prvky dohromady posilují úlohu Komise při utváření průmyslové politiky EU v oblasti obrany. **Příloha III** obsahuje přehled financování EU podle členských států a nástrojů, a to na základě dostupných údajů.

39 S ohledem na příští VFR na období 2028–2034 navrhla Komise sloučit několik stávajících nástrojů v oblasti obrany do jediného finančního nástroje, jímž je Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF)⁴⁵. Toto uspořádání odráží záměr EU sjednotit současné roztržité iniciativy a zároveň upřednostnit investice zaměřené na posílení odolnosti a podporu průmyslové základny obrany – a to v rámci celé investice, od výzkumu a vývoje až po zadávání veřejných zakázek a údržbu. Prostředky vyčleněné v rámci fondu ECF na odolnost a bezpečnost, obranný průmysl a vesmír tvoří největší složku fondu a představují přibližně 125 miliard EUR (v běžných cenách) z celkové částky 234 miliard EUR, tj. přibližně 53 % navrhovaného celkového objemu prostředků. Navrhovaný **evropský fond** na období 2028–2034 navíc stanoví jako jeden ze svých specifických cílů i podporu obranných schopností a bezpečnosti.

⁴³ Belgie, Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Španělsko. *Security Action for Europe – Commission website*.

⁴⁴ Nařízení Rady (EU) 2025/1106, kterým se zřizuje nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) prostřednictvím posílení evropského obranného průmyslu.

⁴⁵ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF), včetně specifického programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany, ze dne 16. července 2025.

40 Většina z výše uvedených nástrojů financování obrany obsahuje doložky, které odkazují na „zásadu upřednostňování EU“. Podle této zásady je nutné, aby obranné výrobky a součásti financované z nástrojů EU pocházely převážně od subjektů se sídlem a působících v rámci EU nebo přidružených zemí, a to s cílem posílit EDTIB a snížit závislost na třetích zemích (tj. zemích jiných než členských státech EU a přidružených zemích). V těchto doložkách se rovněž upřesňuje, kdo by měl mít právo provádět změny v návrhu výrobku a komu náleží práva duševního vlastnictví (*příloha II*).

Aktualizovaná pravidla s cílem usnadnit přístup k finančním prostředkům a zlepšit vojenskou mobilitu

41 Nedávné změny stávajících předpisů EU se zaměřily na zjednodušení přístupu k financování iniciativ v oblasti obrany, a to buď zjednodušením pravidel, nebo tím, že umožňují přesměrování nevyčerpaných prostředků z jiných programů do oblasti obrany, včetně vojenské mobility. Cílem těchto změn je rovněž odstranit regulační překážky bránící mobilitě ozbrojených sil. Níže uvádíme dva příklady.

- Od roku 2025 mají členské státy možnost [podporovat investice do obrany a do produktů dvojího užití prostřednictvím fondů politiky soudržnosti](#). Členské státy proto přesunuly 11,9 miliardy EUR z prostředků na politiku soudržnosti na období 2021–2027 na posílení svých kapacit v oblasti obranného průmyslu, vojenské mobility, civilní připravenosti a rozvoje dovedností⁴⁶.
- Členské státy mají rovněž možnost přesměrovat nevyčerpané prostředky z pocovidového Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) do oblasti obrany⁴⁷. Například v květnu 2025 Komise schválila žádost Polska o přesměrování téměř 6 miliard EUR finančních prostředků v rámci nástroje RRF na investice do obrany do konce roku 2026⁴⁸.

Příloha III obsahuje přehled financování EU podle členských států a nástrojů, a to na základě dostupných údajů.

⁴⁶ Tisková zpráva Evropské komise, [34,6 miliardy eur z fondů politiky soudržnosti přerozdělených na řešení strategických priorit EU](#), 25. března 2026.

⁴⁷ Článek 5 [nařízení \(EU\) 2025/2643](#), kterým se zřizuje Program pro evropský obranný průmysl („nařízení o EDIP“).

⁴⁸ „[Brussels approves Poland's use of post-COVID funds for defence](#)“, Euronews, 27. května 2025.

42 V regulačním rámci EU došlo také k dalším významným změnám.

- Byly provedeny změny, které mají usnadnit podporu projektů dvojího užití nebo projektů s obranným zaměřením prostřednictvím pěti stávajících programů a iniciativ EU⁴⁹, a to zejména prostřednictvím „souhrnného minibalíčku v oblasti obrany“⁵⁰.
- V **souhrnném balíčku o obranné připravenosti** se navrhuje další zjednodušení právních a administrativních rámců týkajících se obranné připravenosti, jako je například urychlení vydávání povolení pro projekty v oblasti obranné připravenosti a zmírnění environmentálních požadavků.
- Současně byla do poloviny roku 2026 18 členským státům⁵¹ přiznána větší rozpočtová volnost na základě aktivace národní únikové doložky. Tato doložka umožňuje členskému státu dočasně překročit rozpočtová omezení (v období 2025–2028), pokud je příčinou zvýšení výdajů na obranu, a to při dodržení určitých podmínek (například maximální dodatečné výdaje ve výši až 1,5 % HDP ročně nad rámec běžné fiskální trajektorie). Kdyby všechny členské státy využily tuto flexibilitu v maximální povolené míře, Komise odhaduje, že národní únikové doložky by v daném období mohly v celé EU vytvořit dodatečný fiskální prostor pro výdaje na obranu ve výši přibližně 650 miliard EUR⁵². Skutečné využití těchto doložek však bude pravděpodobně mnohem nižší⁵³.

⁴⁹ Platforma strategických technologií pro Evropu, Evropský obranný fond, program Digitální Evropa, Horizont Evropa, Nástroj pro propojení Evropy.

⁵⁰ Tisková zpráva Rady EU, „Investice EU do obrany: Rada a Parlament se dohodly na podpoře rychlejších, flexibilnějších a koordinovanějších investic do evropské obrany“, 5. listopadu 2025.

⁵¹ Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Německo, Řecko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

⁵² Sebastian Clapp, „EU defence funding“, EPRS, říjen 2025.

⁵³ *The National Escape Clause in practice: Early evidence from the 2025 European Semester*.

43 Kromě uvolnění dodatečných finančních prostředků provedly jak Komise, tak Evropská investiční banka (EIB) úpravy stávajících regulačních rámců s cílem usnadnit a urychlit investice do činností souvisejících s obranou. V souladu s návrhy, které schválili vedoucí představitelé EU na [mimořádném zasedání Evropské rady dne 6. března 2025](#), správní rada EIB dále rozšířila kritéria způsobilosti pro financování evropského bezpečnostního a obranného odvětví s cílem omezit výjimky⁵⁴. Kromě toho EIB od přijetí Strategické evropské bezpečnostní iniciativy v hodnotě 8 miliard EUR v březnu 2022 podporuje investice do produktů dvojího užití v oblasti bezpečnosti a obrany. Činí tak financováním výzkumných, inovačních a infrastrukturních projektů s významem pro civilní i vojenské využití, a to mimo jiné v oblastech, jako je vesmír, kybernetická bezpečnost, umělá inteligence a ochrana kritické infrastruktury.

44 Jako doplněk k financování dopravní infrastruktury prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy (CEF) na období 2021–2027 představily Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise v listopadu 2025 [balíček opatření pro vojenskou mobilitu](#). Cílem tohoto balíčku opatření je usnadnit pohyb vojenského personálu a prostředků mezi členskými státy ([rámeček 3](#)). V zájmu podpory souvisejících investic se v návrhu příštího VFR (2028–2034), který předložila Komise, zdůrazňuje desetinásobné navýšení rozpočtu určeného na vojenskou mobilitu, a to z 1,7 miliardy EUR v rámci současného VFR na navrhovaný rozpočet ve výši 17,7 miliardy EUR v rámci budoucího nástroje CEF.

⁵⁴ [EIB steps up financing for European security and defence and critical raw materials](#), EIB, 21. března 2025.

Rámeček 3

Balíček opatření pro vojenskou mobilitu

Schopnost členských států EU řešit krizové situace je omezena přetrvávajícími překážkami v přeshraničním pohybu vojenského personálu a vybavení. Vojenská mobilita byla proto označena za jednu z klíčových priorit jak v [bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030](#), tak v [Plánu obranné připravenosti 2030](#), a byla rovněž určena jako jedna z prioritních oblastí spolupráce mezi EU a NATO. Komise a vysoká představitelka pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyně Komise zahájily v březnu 2018 provádění [akčního plánu o vojenské mobilitě](#), který byl v roce 2022 revidován ([akční plán 2.0](#)).

Provádění akčního plánu 2.0 však ztěžovaly nedostatky v jeho koncepci a smíšené výsledky, jak jsme zdůraznili v naší [zvláštní zprávě z roku 2025 o vojenské mobilitě](#), v níž jsme doporučili zlepšení v různých oblastech, včetně správy a řízení, předvídatelnosti financování a výběru projektů infrastruktury dvojího užití. V listopadu 2025 proto Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise navrhly balíček opatření v oblasti vojenské mobility, který se má těmto výzvám věnovat. Tento balíček je kombinací [návrhu nařízení](#) se [společným sdělením](#) a stanoví opatření, jejichž cílem je zjednodušit přeshraniční postupy a zlepšit koordinaci.

Tento balíček opatření, který byl vypracován v úzké spolupráci s agenturou EDA a po konzultaci s NATO, si klade za cíl vytvořit do konce roku 2027 celoevropský prostor vojenské mobility jako první krok k postupnému zavedení „vojenského Schengenu“.

Měnící se rámec správy a řízení

45 Ačkoli rámec správy a řízení obranné politiky EU zůstává i nadále vymezen především Smlouvami (bod [20](#)), rostoucí význam obranných záležitostí se odrazil v několika nedávných změnách.

- Komise zřídila v lednu 2020 Generální ředitelství pro obranný průmysl a vesmír (GŘ DEFIS), což je první generální ředitelství Komise zaměřené výhradně na politiku v oblasti vesmíru a obranného průmyslu.
- V roce 2024 Komise poprvé vymezila konkrétní oblast působnosti komisaře pro obranu a vesmír, čímž dala najevo, že této oblasti přikládá větší politickou prioritu.
- Evropský parlament v prosinci 2024 posílil dohled tím, že povýšil Podvýbor pro bezpečnost a obranu (SEDE) na plnohodnotný výbor, čímž rozšířil jeho legislativní, kontrolní a institucionální pravomoci.

- Od roku 2022 prochází ESVČ restrukturalizací a bylo zřízeno oddělení pro obrannou politiku. Rozměr SBOP byl posílen zřízením oddělení pro bezpečnostní a obranná partnerství a oddělení pro integrované a strategické plánování civilních a vojenských misí.
- V roce 2024 přijali ministři obrany EU novou [dlouhodobou strategii](#) agentury EDA, která rozšířila její hlavní úkoly a klade větší důraz na podporu členských států v rámci celého cyklu rozvoje vojenských schopností. V [říjnu 2025](#) Evropská rada vyzvala k dalšímu posílení agentury EDA, aby mohla v celém rozsahu plnit svou úlohu v oblasti rozvoje obranných schopností, výzkumu a akvizic.

46 V souhrnu tyto vývojové trendy svědčí o tom, že EU stále více považuje obranu za samostatnou oblast politiky. Instituce EU proto zavedly specializované struktury správy a řízení, posílily politický dohled a rozšířily parlamentní kontrolu. Jedná se o významný posun oproti dosavadnímu přístupu, v jehož rámci byla obrana považována především za jednu ze složek vnější činnosti.

47 Rozhodnutí Rady v oblasti obrany se zpravidla přijímají jednomyslně, což umožňuje kterémukoli členskému státu zablokovat nebo omezit opatření na úrovni EU (bod [22](#)). Přesto se jak Evropský parlament⁵⁵, tak i několik členských států EU⁵⁶ vyslovilo pro širší využívání hlasování kvalifikovanou většinou s tím, že tato změna by posílila schopnost EU reagovat na geopolitické výzvy. V souvislosti s rostoucí naléhavostí geopolitické situace v důsledku útočné války Ruska proti Ukrajině členské státy a orgány EU stále častěji využívají možnosti flexibility zakotvené ve Smlouvách, aby usnadnily rozhodovací proces a zároveň udržely politickou jednotu ([rámeček 4](#)).

⁵⁵ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. února 2024, bod 21.

⁵⁶ [Společný článek](#) ministrů zahraničních věcí Belgie, Německa, Lucemburska, Nizozemska, Rumunska, Slovinska a Španělska: „*It’s time for more majority decision-making in EU foreign policy*“, Politico EU, 12. června 2023.

Rámeček 4

Flexibilita při rozhodování stanovená ve Smlouvách

Čl. 31 odst. 1 Smlouvy o EU umožňuje členskému státu zdržet se hlasování a tento krok odůvodnit formálním prohlášením („konstruktivní zdržení se hlasování“). Tento mechanismus znamená, že se umožní přijetí rozhodnutí a současně stát, který se zdržel hlasování, nebude povinen je uplatňovat. Od února 2022 se toto ustanovení uplatňuje v souvislosti s rozhodnutími týkajícími se podpory EU Ukrajině, včetně zřízení mise EUMAM Ukraine.

Flexibilita se nabízí také díky stále většímu využívání právních základů stanovených v SFEU pro iniciativy týkající se politiky v oblasti obranného průmyslu, jako jsou ASAP, EDIRPA a EDIP, které byly přijaty na základě ustanovení o vnitřním trhu, a proto se na ně vztahuje hlasování kvalifikovanou většinou, nikoli požadavek jednomyslnosti, který se obecně uplatňuje v rámci SBOP.

Článek 20 SEU umožňuje skupině členských států přijmout opatření i v případě, že nelze dosáhnout jednomyslnosti. V takovém případě přijme Rada jako poslední možnost rozhodnutí o povolení posílené spolupráce. [Rozhodnutím Rady \(EU\) 2026/258 ze dne 29. ledna 2026](#) se povolila posílená spolupráce za účelem zřízení půjčky Ukrajině ve výši 90 miliard EUR, čímž se umožnilo 24 členským státům pokračovat bez účasti tří dalších (Maďarska, Slovenska a České republiky), které se rozhodly, že se této spolupráce nezúčastní. Praktické využití rozpočtových záruk EU a jakákoli změna nařízení o VFR nezbytná k zajištění rozpočtové podpory však představovaly samostatné kroky, na něž se vztahoval postup pro VFR, jenž vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Rady.

Rozvoj obranného partnerství s Ukrajinou a užší vazby s NATO a dalšími partnery

48 Od doby, kdy Rusko zahájilo plošnou invazi na Ukrajinu, se spolupráce v oblasti obrany mezi EU a Ukrajinou výrazně posílila. Zahrnuje vojenskou podporu ukrajinských ozbrojených sil, společné nákupy členských států pro Ukrajinu v rámci programů EDIRPA a EDIP a dodávky střeliva a raketových střel financované z fondu EPF ([rámeček 2](#)). Její součástí je také výcvik ukrajinských vojáků v rámci mise EUMAM Ukraine ([rámeček 5](#)) a možnost účasti ukrajinského obranného průmyslu na projektech v rámci fondu EDF, programu EDIP (včetně jeho specializovaného Nástroje na podporu Ukrajiny) a nástroje SAFE. Tyto postupné kroky vedly k formálnímu vytvoření nového rámce pro dlouhodobou spolupráci v oblasti bezpečnosti, a to ve formě [společných bezpečnostních závazků](#), které EU a Ukrajina podepsaly dne 27. června 2024.

49 V listopadu 2025 se Rada a Evropský parlament dohodly, že se ukrajinské společnosti budou moci účastnit projektů podporovaných fondem EDF a čerpat finanční prostředky, jakmile vstoupí v platnost dohoda o přidružení k fondu EDF. [Plán transformace obranného průmyslu EU](#) (zveřejněný v listopadu 2025 – [obrázek 2](#)) popisuje, jak dále využít poznatky získané z válečných zkušeností Ukrajiny, zejména posílením role Úřadu EU pro inovace v oblasti obrany v Kyjevě a sledováním vývoje vojenských technologií a inovací, mimo jiné prostřednictvím iniciativy [BraveTech EU](#). Iniciativa BraveTech EU má urychlit vývoj, testování a zavádění pokročilých obranných řešení a podpoří přímou spolupráci mezi podniky na Ukrajině a v EU.

Rámeček 5

EUMAM Ukraine

Cílem mise EUMAM Ukraine je posílit schopnost ukrajinských ozbrojených sil bránit územní celistvost Ukrajiny. Všechny činnosti mise se provádějí na území EU. Dosud nabídlo výcvikové moduly a personál 24 členských států EU. Od svého zahájení v roce 2022 se rozsah této mise výrazně rozšířil. Do července 2026 bylo vycvičeno více než 95 000 ukrajinských vojáků, zatímco na počátku roku 2025 jich bylo vycvičeno přibližně 75 000. Mise je financována z nástroje EPF ([rámeček 2](#)), který rovněž podporuje poskytování smrtícího i nesmrtícího vybavení pro účely výcviku. K listopadu 2025 činily finanční prostředky přidělené v rámci EPF přibližně 610 milionů EUR, z toho 435 milionů EUR na společné náklady a 175 milionů EUR na vybavení.

Zdroj: Vojenská pomocná mise EU na podporu Ukrajiny (ESVČ) a Vojenská podpora Ukrajiny ze strany EU (Rada).

50 V [bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030](#) se Ukrajina pokládá za strategického partnera a vyzývá se k začlenění příslušných průmyslových odvětví v oblasti obrany. Díky tomu, že Ukrajina získala status kandidátské země EU, se obranná spolupráce může stát součástí dlouhodobější perspektivy. Vztahy mezi EU a Ukrajinou nejsou jednostranné, ale představují spíše formu strategické spolupráce, která umožňuje rozšiřování EDTIB prostřednictvím společné výroby, výzkumu a inovací. Tato spolupráce sice nabízí významné příležitosti pro rozvoj schopností, zároveň však prověřuje schopnost EU shodnout se na dlouhodobých strategických cílech.

51 EU a NATO čelí společným bezpečnostním výzvám. Jak je zdůrazněno v [bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030](#), „spolupráce mezi EU a NATO je nepostradatelným pilířem pro rozvoj bezpečnostního a obranného rozměru EU“⁵⁷. K plnění svých úkolů udržuje NATO komplexní odstrašovací a obranné postavení, které zahrnuje jaderné, konvenční a protiraketové obranné schopnosti. Má jasnou politicko-vojenskou velitelskou strukturu⁵⁸, kterou podporuje systém složený ze stálých mnohonárodních velitelství na strategické, operační a taktické úrovni.

52 Vztahy mezi EU a NATO byly formálně upraveny v roce 2001 a vycházejí ze tří společných prohlášení (z let [2016](#), [2018](#) a [2023](#)). Spolupráce mezi oběma organizacemi v podobě strukturovaných dialogů se týká široké škály témat, jako jsou odolnost, nové a převratné technologie, obranný průmysl a vojenská mobilita⁵⁹. Od roku 2018 probíhá strukturovaný dialog o vojenské mobilitě, který je často uváděn jako úspěšný příklad spolupráce mezi EU a NATO⁶⁰. Obě organizace se také pravidelně radí v záležitostech týkajících se Ukrajiny.

53 Spolupráce mezi NATO a EU v oblasti vojenské podpory Ukrajiny se výrazně prohloubila. Dále v lednu 2023 obě organizace znovu potvrdily svůj společný závazek posílit a rozšířit spolupráci. V červnu 2025 se členové NATO zavázali k navýšení investic do obrany (bod [33](#) a [obrázek 4](#)).

54 EU se rovněž snaží o posílení spolupráce s vybranými partnery, mimo jiné prostřednictvím [partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany](#), přičemž do konce března 2026 bylo uzavřeno 12 takových partnerství⁶¹. Ačkoli se nejedná o obranné dohody v pravém slova smyslu, tato partnerství zavádějí pravidelné konzultace a strukturovaný dialog mezi těmito partnerskými zeměmi a EU o široké škále záležitostí v oblasti obrany, včetně vojenské mobility, hybridních a kybernetických hrozeb a námořní bezpečnosti.

⁵⁷ [Bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030](#), Evropská komise, březen 2025, s. 18.

⁵⁸ Richard D. Hooker, Jr., „[A new NATO command structure](#)“, Atlantic Council, květen 2024.

⁵⁹ [Jedenáctá zpráva o pokroku](#) při provádění společného souboru návrhů, které byly schváleny Radou EU a Radou NATO dne 6. prosince 2016 a 5. prosince 2017.

⁶⁰ Sebastian Clapp, Monika Kiss a Mathias Gullentops, „[Military mobility](#)“, EPRS, červenec 2025.

⁶¹ Ghana (24. března 2026), Austrálie (18. března 2026), Island (18. března 2026), Indie (27. ledna 2026), Kanada (23. června 2025), Spojené království (19. května 2025), Albánie (18. prosince 2024), Severní Makedonie (19. listopadu 2024), Jižní Korea (4. listopadu 2024), Japonsko (1. listopadu 2024), Norsko (28. května 2024), Moldavsko (21. května 2024).

Výzvy a příležitosti vyplývající z vývoje obranné politiky EU

Rozvoj obranných schopností

Zlomový okamžik pro EDTIB

55 Politický program EU po roce 2022 představuje odrazový můstek pro EDTIB. Jedním z klíčových faktorů je výrazný nárůst výdajů na obranu ve všech členských státech (bod 32). Tento nárůst poptávky představuje pro evropský obranný průmysl strukturální příležitost k rozšíření výrobních kapacit, navýšení investic do výzkumu a vývoje a ke snížení strategické závislosti na mimoevropských dodavateli. Kromě toho může začlenění aspektů obrany a dvojího užití do dalších oblastí, jako jsou umělá inteligence a kvantové technologie, urychlit pokrok v EU a snížit závislost na zemích mimo EU. Nedávné konflikty na Blízkém východě vyvolaly obavy ohledně schopnosti Spojených států včas dodávat zbraně členským státům EU a Ukrajině, a to vzhledem k výraznému snížení jejich vlastních zásob. To by mohlo být podnětem pro EU ke snížení závislosti na dodavateli mimo EU, zejména na těch se sídlem v USA⁶².

56 Kromě rostoucích výdajů členských států na obranu jsou prostřednictvím různých nástrojů (bod 36) poskytovány finanční prostředky EU na podporu přeshraniční spolupráce a kolaborativního zadávání veřejných zakázek mezi vnitrostátními odvětvími obranného průmyslu členských států s cílem motivovat je k tomu, aby stále více fungovaly jako soudržný a interoperabilní celek (začlenění EDTIB). Vývoj a začlenění EDTIB se vůbec poprvé staly jedněmi z klíčových cílů evropského strategického rámce pro průmysl a bezpečnost.

⁶² Luigi Scazzieri a Giuseppe Spatafora, *Assessing the damage: What the Iran war really means for Europe's defence*, Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti, 9. dubna 2026.

Ambiciózní cíl dosáhnout obranné připravenosti do roku 2030

57 Navzdory ambiciózním plánům EU (body [27–31](#)) je dosažení cíle v oblasti obranné připravenosti do roku 2030 složité. Ačkoliv think tanky a analytici v oblasti obrany uznávají, že EU může do roku 2030 dosáhnout v tomto směru značného pokroku (jak dokládají zvýšené výdaje na obranu a rychlé rozšíření výroby střeliva), soustavně poukazují na přetrvávající závažné překážky: roztříštěné vnitrostátní systémy, úzká místa, s nimiž se potýká průmyslové odvětví, pomalá politická koordinace a přetrvávající závislost na Spojených státech. Přestože se EU a její členské státy mohou v rámci NATO postupně stát silnějšími hráči, dosažení strategické autonomie a schopnosti samostatně provádět vojenské operace vysoké intenzity do roku 2030 bude náročným úkolem⁶³. Výroční zpráva o obranné připravenosti, která má být předložena v říjnu 2026, nabídne první soubor informací o pokroku a aktuálním stavu.

58 Ačkoli se rozpočty na obranu zvýšily, tyto nárůsty přesto stále nemusí stačit k dosažení požadovaných cílů. Například v oblasti vojenské mobility, kde již bylo provedeno posouzení nedostatků ve schopnostech, zůstávají dostupné finanční prostředky EU ve srovnání se zjištěnými potřebami omezené. Podle prohlášení komisaře Kubiliuse z března 2025⁶⁴ činí investiční potřeby na přizpůsobení dopravní infrastruktury vojenským standardům přibližně 70 miliard EUR – zatímco v rámci nástroje CEF na období 2021–2027 bylo vyčleněno pouze 1,7 miliardy eur a navrhovaný rozpočet na období 2028–2034 činí 17,7 miliardy EUR. Ve svém [stanovisku k programu EDIP](#) jsme poukázali na riziko, že navrhovaný rozpočet ve výši 1,5 miliardy EUR nemusí být úměrný cílům návrhu.

⁶³ *Progress and Shortfalls in Europe's Defence: An Assessment*, International Institute for Strategic Studies, září 2025.

⁶⁴ Publikace EPRS typu „Briefing“, *Military mobility*, červenec 2025.

59 Cílem preferenčních doložek EU (bod **40**) je snížit strategické závislosti a posílit dlouhodobou odolnost průmyslového odvětví v rámci EDTIB. Jak se však uvádí ve [zprávě o koordinovaném každoročním přezkumu v oblasti obrany za rok 2024](#), řada členských států se v letech 2022–2023 obrátila na mimoevropské výrobce, aby rychle vyřešily nedostatky ve svých obranných schopnostech, protože se mělo za to, že EDTIB nemá dostatečné kapacity a má delší dodací lhůty. Přísné požadavky na výběr dodavatelů mohou zpomalit procesy zadávání veřejných zakázek a zvýšit náklady právě v době, kdy je operační připravenost nejpalčivějším problémem. Nákupy hotových produktů od mimoevropských dodavatelů mohou v krátkodobém horizontu zajistit rychlejší dodávky za nižší cenu. Mohou však mít také negativní dlouhodobý dopad na celkovou soudržnost a budoucí vývoj ozbrojených sil EU, což může vést k opakování problémů s interoperabilitou a ke vzniku rizik v oblasti závislosti a bezpečnosti dodávek. Jak se zdůrazňuje ve zprávě CARD, hlavní výzvou je nalezení správné rovnováhy mezi krátkodobými provozními prioritami a dlouhodobými strategickými investicemi.

Absence harmonizovaného procesu plánování rozvoje schopností v rámci EU

60 Podle agentury EDA je [plánování rozvoje schopností](#) proces, jehož dynamiku určují členské státy a jehož cílem je získat vojenské síly a vybavení nezbytné k dosažení jejich cílů nebo k odvrácení hrozeb. EU nedisponuje společným plnohodnotným procesem plánování nad rámec misí a operací SBOP, avšak na mezivládní úrovni je spravováno několik koordinačních nástrojů, které mají usnadnit společný rozvoj schopností mezi členskými státy ([rámeček 6](#)).

Rámeček 6

Nástroje pro plánování rozvoje schopností, které jsou relevantní pro EU

Mechanismus rozvoje schopností, koordinovaný EUMS, byl zřízen v roce 2003 jako proces pod správou vojenských složek s cílem identifikovat vojenské požadavky nezbytné k uspokojení potřeb EU v rámci misí a operací SBOP. V současné době probíhá revize tohoto mechanismu s cílem vypracovat proces plánování obranných schopností EU, který by se měl stát standardním rámcem EU pro plánování schopností. Má podpořit odhalování nedostatků ve vojenských schopnostech, které přesahují rámec společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP), a pokrýt tak nejnaléhavější potřeby členských států v celém spektru operací.

Agentura EDA od roku 2008 vypracovává a aktualizuje **plán rozvoje schopností**, a to v úzké spolupráci s členskými státy a za přispění Vojenského výboru Evropské unie a EUMS. Tento plán poskytuje přehled o evropských vojenských schopnostech a pomáhá osobám, které jsou v členských státech zodpovědné za plánování v oblasti obrany, určit priority a možnosti spolupráce.

Koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany, který byl zahájen v roce 2017, je dvouletý cyklus, jenž členským státům poskytuje přehled a analýzu situace v oblasti obrany v EU a navrhuje doporučení ohledně možností spolupráce při rozvoji a nákupu obranných schopností. Provádí jej agentura EDA ve spolupráci s ESVČ a členskými státy.

Proces obranného plánování NATO je strukturovaný a opakující se proces, který vychází ze společných cílů a operačních scénářů a jehož cílem je určit a přidělit schopnosti, které spojenci potřebují. Tento postup se vztahuje na členské státy EU, které jsou zároveň členy NATO.

61 V **aktualizovaném plánu rozvoje schopností z roku 2023** bylo stanoveno 22 klíčových priorit. Jedná se o „tradiční“ nedostatky v oblasti strategických podpůrných schopností (jako je doplňování paliva za letu, velení a řízení), u nichž je závislost na dodavatelích mimo EU značná, až po nově zjištěné nedostatky, které se projeví v bojových podmínkách na Ukrajině (jako jsou levné drony a systémy protivzdušné obrany).

62 Na rozdíl od procesu plánování NATO, který probíhá shora dolů, není plánování schopností v EU ani cyklické, ani lineární, ale do značné míry se řídí logikou zdola nahoru, přičemž členské státy samy určují své potřeby. Odborníci poukázali na to, že tento proces plně nevysvětluje žádný veřejně dostupný dokument⁶⁵ a že plánování obrany uvízlo na vnitrostátní úrovni, nikoli na úrovni evropské⁶⁶. To může vést k roztržení investic, zdvojování úsilí nebo k přetrvávajícím nedostatkům ve schopnostech. Úkolem je tedy nasměrovat vnitrostátní výdaje na společně dohodnuté priority a zajistit, aby byly prostředky vynakládány na odstranění nejzávažnějších nedostatků v oblasti evropské obranné připravenosti jako celku. V našem [přezkumu na téma Evropská obrana z roku 2019](#) jsme jako riziko týkající se výkonnosti s programy EU v oblasti obrany zdůraznili nedostatek účinného procesu plánování na úrovni EU.

63 V [Plánu obranné připravenosti 2030](#) se uvádí devět „počátečních prioritních oblastí schopností“. Zároveň se uznává potřeba systémovějšího přístupu, který by dokázal úspěšně převést společné priority do podoby koordinovaných vnitrostátních rozhodnutí a průmyslové produkce. V této souvislosti se v dokumentu uvádí, že EUMS provádí utajovaný přehled s cílem poskytnout informace o nedostatcích ve schopnostech, který bude každoročně aktualizován. Tyto informace budou zapracovány do stávajících rámců obranného plánování agentury EDA, jako je například koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany⁶⁷. V době psaní tohoto textu ještě nebyl tento nový proces oficiálně zaveden.

⁶⁵ *European capability development planning*, EPRS, březen 2024.

⁶⁶ *‘The Coordination problem in European Defence planning*, Egmont Royal Institute for International Relations, 10. listopadu 2021.

⁶⁷ *The EU’s Defence Readiness 2030 Roadmap: Ambition and constraints*, Centre for European Reform.

Problémy spojené s financováním

Zvýšení rozpočtů v omezeném časovém rámci

64 Zvýšení finančních prostředků sice může pro průmysl představovat nové příležitosti, obnáší však i určitá rizika. Členské státy rychle zvyšují své výdaje na obranu, aby splnily cíle stanovené organizacemi jako NATO ([obrázek 4](#)), a to nad rámec svých vlastních vnitrostátních referenčních hodnot. Tyto cíle zaměřené na vstupy však neobsahují požadavky na výkonnost a nejsou v souladu se zásadami hospodárnosti, účinnosti ani efektivnosti⁶⁸. Tento přístup může vést k vyšším výdajům, které však mohou mít pouze omezený dopad na stávající nedostatky ve schopnostech. V současném rychle se měnícím bezpečnostním prostředí mohou být také upřednostňovány okamžité operační potřeby před dlouhodobými strategickými investicemi, což znamená upouštění od kolaborativních veřejných zakázek v rámci EU a potenciálně další prohloubení závislosti na obranném vybavení od dodavatelů mimo EU.

65 Jak bylo uvedeno v bodě [42](#), 18 členských států aktivovalo národní únikovou doložku za účelem navýšení výdajů na obranu. Podle analýzy provedené Evropskou centrální bankou⁶⁹ v důsledku této aktivace hrozí, že snížení státního dluhu bude trvat déle. Již v roce 2018 jsme upozornili na riziko, že se nemusí podařit dosáhnout přiblížení se k cílům v oblasti veřejného dluhu kvůli rozsáhlému využívání diskrečních pravomocí Komise a ustanovení o flexibilitě⁷⁰.

66 Zvýšení rozpočtů v obranném sektoru je třeba posuzovat v kontextu inflace nákladů na obranu, která často převyšuje míru celkové inflace. I výrazné navýšení rozpočtů může přinést pouze nevelké zlepšení skutečných schopností⁷¹. Relativně vyšší míra inflace představuje dlouhodobý trend, který je charakteristickým rysem obranného sektoru a jehož kořeny spočívají v technologické konkurenci, která je do značné míry závislá na inovacích. To znamená, že i při rostoucím či neměnném rozpočtu na obranu může relativně vysoká míra inflace oslabit kupní sílu členských států⁷².

⁶⁸ *Is EU defence ready to secure peace?* ECA Journal 02/2025 (s. 57–62).

⁶⁹ *Medium-term fiscal-structural plans under the revised Stability and Growth Pact*, Evropská centrální banka, březen 2025.

⁷⁰ Zvláštní zpráva 18/2018: „Je naplňován hlavní cíl preventivní složky Paktu o stabilitě a růstu?“.

⁷¹ *NATO's new spending target: challenges and risks associated with a political signal*, Stockholmský mezinárodní ústav pro výzkum míru.

⁷² [C\(2024\) 4822](#), Pracovní dokument útvarů Komise k Programu pro evropský obranný průmysl.

67 Navíc zvýšení rozpočtů vyvolává určitá úzká místa, která mohou ztěžovat čerpání přidělených prostředků. Spolehlivý přístup k materiálům, klíčovými součástem a kvalifikovanému personálu je pro obranný průmysl zásadní, aby bylo možné využít navýšené finanční prostředky. Bezpečnost dodávek je zásadní, zejména v dobách krize⁷³. Inovace závisí na spolehlivém přístupu k materiálům a součástkám pro průmysl⁷⁴. Kromě toho má obranný průmysl potíže jak s přilákáním, tak s udržením kvalifikovaných zaměstnanců, přičemž čelí tvrdému soupeření o talenty ze strany civilního sektoru. Postupy při udělování bezpečnostních prověrek – jako například požadavky na státní příslušnost – nejenže omezují pohyb v rámci EU, ale také brání přístupu k celosvětovým rezervoárům talentů⁷⁵. Pokud nebudou tyto strukturální podmínky splněny, nemusí se přidělené prostředky promítnout do výdajů.

Finanční dopady úvěrů EU

68 EU stále častěji využívá úvěry zajištěné rozpočtem EU. V oblasti obrany se jedná o nástroj SAFE ve výši 150 miliard EUR (bod [38](#)) a o půjčku ve výši 90 miliard EUR na podporu Ukrajiny (z čehož 60 miliard EUR je určeno na obranu) (bod [48](#)). Pro tyto úvěry si Komise půjčuje potřebné prostředky na kapitálových trzích. Opakovaně jsme upozorňovali, že pokud nebudou vytvořeny rezervy, budou muset být veškeré ztráty související s úvěry pokryty z rozpočtové rezervy EU známé jako „manévrovací prostor“⁷⁶. Důsledkem by mohla být výzva členským státům, aby poskytly dodatečné příspěvky. Kromě toho se objem úvěrů krytých touto rozpočtovou rezervou nadále zvyšuje, což na tento manévrovací prostor vyvíjí ještě větší tlak. V této souvislosti jsme v našem [stanovisku 04/2026](#) uvedli, že Komise bude možná muset přehodnotit, zda nově navrhovaný strop vlastních zdrojů ve výši 1,8 % v rámci nového VFR na období 2028–2034 bude i nadále přiměřený.

⁷³ *Guidance note – Security of supply*, Evropská obranná agentura.

⁷⁴ [COM\(2025\) 845](#), Sdělení Komise o plánu transformace obranného průmyslu EU.

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ [Stanovisko 07/2026](#) k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa, bod 66.

Různé nástroje financování

69 Na období 2028–2034 předložila Komise v rámci [navrhovaného fondu ECF](#) rozpočet ve výši přibližně 125 miliard EUR pro oblast politiky odolnost a bezpečnost, obranný průmysl a vesmír. I když není uvedeno orientační rozčlenění podle jednotlivých dílčích politik a dílčích složek, jde zjevně o významný nárůst, který potvrzuje strategický důraz EU na oblast obrany. ECF sdruží tyto čtyři nástroje (ASAP, EDF, EDIRPA a část programu EDIP) do jednoho programu, čímž pokryje všechny fáze investičního cyklu.

70 Jak jsme uvedli v našem [stanovisku 01/2026](#), při několika našich auditech jsme zjistili nedostatky v koordinaci mezi finančními toky na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Podle současného návrhu by ECF fungoval souběžně s dalšími nástroji EU, které podporují stejná odvětví a podobné typy investic, jako je například [evropský fond](#) a nástroj CEF. Upozornili jsme, že některé investice, například do vojenské mobility, jsou způsobilé k financování i v rámci jiných nástrojů EU. Bylo by proto i nadále náročné správně zacílit prostředky EU, zajistit doplňkovost a zamezit překrývání s vnitrostátními nástroji.

Nové mechanismy financování

71 Finanční nařízení stanoví provádění finančních nástrojů EU prostřednictvím modelu známého jako „financování, které není spojeno s náklady“⁷⁷, který byl poprvé ve velkém měřítku zaveden v roce 2021 v rámci nástroje RRF a od té doby se uplatňuje také v rámci nástrojů EDIRPA a EDIP. Akt ASAP využívá paušální částky vycházející z odhadů nákladů, což je v zásadě podobné přístupu „financování, které není spojeno s náklady“. Podle návrhu Komise týkajícího se VFR na období 2028–2034 se bude o financování, které není spojeno s náklady, rovněž ve velké míře opírat fond ECF (bod 39). V tomto způsobu financování jsou platby vázány na splnění konkrétních podmínek nebo dosažení výsledků, nikoli na skutečně vynaložené náklady. Naše [analýza poučení z nástroje RRF](#) odhalila slabiny a výzvy spojené se zavedením financování, které není spojeno s náklady, včetně absence jasných cílů a milníků, což omezuje „přístup založený na výkonnosti“, který program uplatňuje, a vede ke zvýšenému riziku dvojího financování. Kromě toho skutečnost, že Komise neshromáždila údaje o skutečných nákladech, znamenala, že v rámci nástroje RRF nebylo možné měřit efektivitu. Transparentnost a vyvozování odpovědnosti u programů, jako jsou EDIP a EDIRPA, bude tedy záviset na tom, jak bude financování, které není spojeno s náklady, uváděno do praxe. Výše uvedené obavy jsou mimořádně relevantní při rozšiřování působnosti financování, které není spojeno s náklady, na citlivou oblast obrany, kde je přístup k podkladům omezen z důvodu utajování informací. Omezené informace o souvisejících nákladech mohou rovněž představovat praktické potíže při ověřování a potvrzování souladu s určitými preferenčními doložkami EU ([příloha II](#)).

⁷⁷ Čl. 125 odst. 1 [nařízení \(EU, Euratom\) 2024/2509 \(finanční nařízení\)](#).

Nové přístupy k obranné spolupráci a připravenosti v rámci EU

72 Nové modely spolupráce přetvářejí prostředí obrany v EU. Iniciativa PESCO byla navržena s cílem posílit přeshraniční spolupráci v oblasti obrany mezi členskými státy (bod 24), Rada však „zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit kvalitu projektů“⁷⁸ a odborníci poukazují na to, že iniciativa PESCO by mohla být užitečnější a lépe propagovaná⁷⁹. V listopadu 2024⁸⁰ doporučila Rada s cílem vypíchnout úlohu PESCO posílit vazby mezi PESCO a nástroji na podporu EDTIB (například EDF a EDIP). Ve [zprávě o pokroku ohledně projektů PESCO za rok 2025](#) se zdůrazňuje, jak mohou tyto projekty přispět k provádění programu v oblasti obranné připravenosti. Zároveň se zrychlil vývoj v oblasti [obranných klastrů](#) mimo rámec EU, což skupinám států umožňuje sdružovat zdroje a rozvíjet konkrétní schopnosti ([rámeček 7](#)). V [Plánu obranné připravenosti 2030](#) Komise a vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise rovněž vyzývají členské státy, aby vytvořily [koalice schopností](#) s cílem odstranit stávající kritické nedostatky ve schopnostech. V červenci 2026 v návaznosti na výzvu členským státům k vyjádření zájmu [navrhla Komise pět rozsáhlých průmyslových projektů](#) (evropské obranné projekty společného zájmu), které se zaměřují na následující prioritní oblasti: drony a protidronové systémy; námořní obrana a obrana mořského dna; vesmír; protivzdušná a protiraketová obrana; posílení bezpečnosti na východním křídle EU.

⁷⁸ Závěry Rady o strategickém přezkumu stálé strukturované spolupráce, 18. listopadu 2024.

⁷⁹ Maxime Cordet, *EU Defence Series: PESCO Must Step Up*, International Centre for Defence and Security, 7. března 2025.

⁸⁰ Závěry Rady o strategickém přezkumu stálé strukturované spolupráce, 18. listopadu 2024.

Rámeček 7

Příklady spolupráce členských států v malých skupinách

Vojenský dopravní koridor PL-DE-NL: [třístranná iniciativa zahájená v lednu 2024](#) za účasti Polska, Německa a Nizozemska, jejímž cílem je zlepšit rychlý přesun sil NATO a EU po celé Evropě. V roce 2025 posloužila jako základ pro širší formát regionální spolupráce zahrnující další země⁸¹ v rámci Regionu vojenské mobility pro střední a severní Evropu.

[Koalice pro obrněná vozidla a manévrovatelnost](#) pro Ukrajinu: založená Polskem a Německem v březnu 2024 za účasti řady zemí NATO a EU. Tato koalice se zaměřuje na zajištění údržby a oprav, výcviku personálu a vypracování operační doktríny pro nasazení obrněných vozidel.

Belgicko-nizozemská námořní spolupráce, zahrnující koordinované zadávání veřejných zakázek, společný výcvik a údržbu a společné velení. Jedním z jejich nedávných projektů spolupráce (2023) je společný nákup [fregat pro protiponorkový boj](#)⁸²⁸³.

73 EU rovněž využívá inovativní způsoby podpory Ukrajiny. Prostřednictvím svého mimorozpočtového nástroje EPF poskytla EU Ukrajině vojenskou pomoc v souladu s čl. 41 odst. 2 Smlouvy o EU (bod [23](#)). Kromě toho je vojenská výcviková mise EUMAM Ukraine ([rámeček 5](#)) první vojenskou výcvikovou misí SBOP na území EU a může sloužit jako vzor pro budoucí mise SBOP⁸⁴⁸⁵. Následně EU zavedla v rámci programu EDIP zvláštní Nástroj na podporu Ukrajiny, jehož cílem je podpořit postupné začlenění ukrajinské technologické a průmyslové základny obrany do ekosystému evropského obranného průmyslu.

⁸¹ Belgie, Litva, Lucembursko, Slovensko, Česká republika.

⁸² *What Are the Main Drivers of Member States' Defence Procurement Practices? The Dutch Case*, ARES, říjen 2024.

⁸³ *The power of the few: How clusters can strengthen European defence*, Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti, 20. února 2026.

⁸⁴ Davide Genini, *How the war in Ukraine has transformed the EU's Common Foreign and Security Policy*, *Yearbook of European Law*, 2025.

⁸⁵ *Into the breach! EU military CSDP missions and operations*, Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti, 7. března 2024.

74 Partnerství s NATO a koordinace s partnery – zejména v rámci [partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany](#) (body [51–54](#)) – dále rozšiřují strategický vliv EU. Rostoucí nejistota ohledně bezpečnostních závazků USA od roku 2024, včetně signálů podmíněnosti podpory ze strany NATO a většího přesunu zátěže, přinesla posílení snahy EU o větší strategickou autonomii⁸⁶. Tyto vyšší ambice v oblasti obrany a rychlé posilování kapacit by mohly posílit vztahy mezi EU a NATO. Cíle NATO v oblasti výdajů na obranu jsou příčinou výrazného navýšení rozpočtů členských států, zatímco iniciativy EU v oblasti obrany a průmyslových kapacit podporují plnění cílů NATO v oblasti obranných schopností⁸⁷. Zejména aktualizované cíle NATO v oblasti výdajů na obranu (bod [33](#)) úzce korespondují se zvýšeným důrazem, který EU klade na obrannou připravenost.

75 Aktuální výzvy v oblasti obrany se již neomezují pouze na vojenskou sféru. EU stále více podporuje „celospolečenský přístup“, který propojuje obranu s civilní ochranou, kybernetickou bezpečností, vesmírem, technologiemi dvojího užití a kritickou infrastrukturou (body [16](#) a [30](#)). Ve [Strategii unie připravenosti](#) (2025) se výslovně podporuje odolnost prostřednictvím zapojení občanů, místních komunit, organizací občanské společnosti, akademické obce a soukromého sektoru – vedle tradičních aktérů v oblasti obrany. Tento přístup otevírá možnosti pro podporu inovací, průmyslového rozvoje a komplexní bezpečnosti, představuje však zároveň výzvu kvůli roztržštěnosti mezi členskými státy, nerovnoměrným schopnostem v oblasti odolnosti a nutnosti komplexní koordinace napříč politickými oblastmi, aktéry a úrovněmi správy⁸⁸.

⁸⁶ *European defence, strategic autonomy and NATO*, EPRS, únor 2024.

⁸⁷ *NATO Defense Spending Tracker*, Atlantic Council.

⁸⁸ Horan H., Vandoren P., Fiott D. a Feldhusen J., *Assessing Europe's Resilience and Preparedness in an Era of Strategic Risks*, The Hague Centre for Strategic Studies, prosinec 2025.

Složité mechanismy správy a řízení a vyvozování odpovědnosti

Vývoj institucionálního rámce a správy a řízení

76 Obranná politika EU se vyznačuje složitým institucionálním rámcem⁸⁹ a víceúrovňovou strukturou správy a řízení, která kombinuje iniciativy na úrovni EU s převážně vnitrostátním rozhodováním (body 20–22 a 47). Tento hybridní systém, který zahrnuje jak nadnárodní, tak mezivládní prvky, přináší značné výzvy v oblasti koordinace mezi jednotlivými aktéry a zvyšuje riziko překrývání povinností a nejasného rozdělení pravomocí. Jak již několikrát zdůraznil Evropský parlament, zajištění soudržnosti a jasných mechanismů správy a řízení zůstává jednou z klíčových výzev⁹⁰.

77 Podobné problémy jsme zaznamenali v naší [zvláštní zprávě o vojenské mobilitě](#) a doporučili jsme zlepšit systém správy a řízení vojenské mobility v EU zefektivněním koordinace mezi EU, členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami. Dále jsme doporučili posílit stávající synergie a interakce mezi agenturou EDA, projekty v rámci PESCO, Komisí a ESVČ, aby se minimalizovalo riziko překrývání. V rámci ECF navrhuje Komise zřídit několik poradních orgánů, avšak blíže nespecifikovala jejich povinnosti ani způsob koordinace mezi nimi. V našem [stanovisku týkajícím se ECF](#) jsme poukázali na riziko spojené se složitou správou a řízením a vyvozováním odpovědnosti.

⁸⁹ Přezkum 09/2019: „Evropská obrana“.

⁹⁰ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2025 o bílé knize o budoucnosti evropské obrany; zpráva Evropského parlamentu o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky.

78 Rychlý rozvoj obranných iniciativ EU od roku 2021 výrazně rozšířil povinnosti GŘ DEFIS Evropské komise, které spravuje výše uvedené klíčové obranné nástroje EU (EDF, ASAP, EDIRPA, SAFE a EDIP). Kvůli tomuto rozšiřujícímu se a rozmanitému portfoliu je nutné, aby Komise zvládala komplexní řízení programů, koordinaci s členskými státy a průmyslem a měnící se cíle průmyslové politiky. Kumulace mimořádných, střednědobých a dlouhodobých nástrojů zvyšuje provozní složitost. Může to rovněž zatížit koordinační mechanismy a zavedené postupy pro finanční kontrolu a sledování výkonnosti, zejména s ohledem na omezené personální kapacity GŘ DEFIS. V lednu 2026⁹¹ mělo GŘ DEFIS 286 zaměstnanců (209 v roce 2023, z čehož 48 % tvořili zaměstnanci na dobu určitou⁹²), což představovalo 0,9 % celkového počtu zaměstnanců Komise (0,6 % v roce 2023⁹³). To je mnohem méně než u většiny ostatních ředitelství. V naší [zvláštní zprávě z roku 2023 o přípravné akci zaměřené na obranný výzkum](#) jsme zjistili, že GŘ DEFIS ve své analýze personálních potřeb na provádění EDF v období 2021–2027 „upozornilo na riziko toho, že pakliže nezíská potřebná pracovní místa, nebude mít dostatečné kapacity pro náležité posouzení návrhů a řádné řízení projektů“.

⁹¹ *Key Figures on Commission Staff*, 1. ledna 2026.

⁹² *Zvláštní zpráva 24/2024*: „Veřejná služba EU – flexibilní rámec zaměstnanosti není dostatečně využíván k lepšímu řízení pracovní síly“.

⁹³ *HR key figures*, Evropská komise, 2023.

79 Kromě GŘ DEFIS se na tématech souvisejících s obranou mohou *ad hoc* podílet i mnohá další generální ředitelství Komise, například Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku (GŘ REGIO), pokud jsou do oblasti obrany přesměrovány prostředky z fondů soudržnosti. V oblasti vojenské mobility působí tři generální ředitelství⁹⁴, jakož i Generální sekretariát Komise a **výkonná agentura CINEA**. Vzhledem k tomu, že hranice mezi bezpečností a obranou jsou nejasné, zabývá se otázkami, jako je připravenost a kybernetická bezpečnost, také několik dalších generálních ředitelství. Schopnost Komise účinně plnit své úkoly proto závisí na její schopnosti stanovit priority, zefektivnit procesy a zajistit soudržnost mezi jednotlivými nástroji, jakož i na tom, aby v případě potřeby úkoly delegovala (například prostřednictvím nepřímého řízení). Jak jsme uvedli v naší zvláštní zprávě o přípravném opatření v oblasti obranného výzkumu, „Využívání nepřímého řízení, kterým může být pověřena např. Evropská obranná agentura nebo Organizace pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování (OCCAR) a které již bylo vyzkoušeno, by mohlo napomoci zmírnit problém omezených zdrojů, s nimiž se potýká GŘ DEFIS.“ V roce 2025 svěřila Komise agentuře EDA nepřímé řízení více než 40 projektů v rámci Evropského obranného fondu v celkové hodnotě přibližně 300 milionů EUR⁹⁵.

Vyvozování odpovědnosti a transparentnost

80 Evropský parlament dohlíží na čerpání rozpočtu EU a je spolu s Radou jedním ze spolunormotvůrců v oblasti tržně orientovaného rozvoje obrany (obránného průmyslu) na úrovni EU. Nemá však žádnou legislativní pravomoc v oblasti SBOP ani formální dohled nad mimorozpočtovými nástroji, jako je například EPF. Evropský parlament ve svých výročních zprávách o provádění SBOP opakovaně vyzývá k posílení parlamentní kontroly a vyzozování odpovědnosti v souvislosti se SBOP a rostoucím počtem iniciativ v oblasti obrany⁹⁶.

81 Obranná politika EU zahrnuje komplexní mechanismy vyzozování finanční odpovědnosti, které se liší v závislosti na konkrétním nástroji a dotčeném subjektu (**tabulka 1**). Mandát EÚD se týká konkrétně fondů EU. V případech, kdy je obrana financována alternativními kanály, platí pro audit odlišná pravidla.

⁹⁴ Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu (GŘ MOVE), Generální ředitelství pro daně a celní unii (GŘ TAXUD), Generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie (GŘ Connect).

⁹⁵ *Pioneering defence cooperation at EU level: the European Defence Agency*, ECA Journal 02/2025 (s. 30–34).

⁹⁶ Výroční zprávy za rok 2018 a 2024 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky, Evropský parlament.

Tabulka 1 – Současná ujednání o externím auditu v oblasti obrany

	EÚD	Sbor auditorů	Externí auditoři	Vnitrostátní kontrolní orgány
■ Provádí audit ■ Neprovádí audit				
Nástroje financované EU (EDF, ASAP, EDIRPA, EDIP, fondy soudržnosti, RRF, CEF atd.) a úvěry zaručené rozpočtem EU (např. SAFE)	■	■	■	■
EDA	■	■	■	■
Finanční prostředky EU spravované agenturou EDA	■	■	■	■
EIB	■	■	■	■
Operace financované nebo zaručené z rozpočtu EU, spravované EIB	■	■	■	■
Evropský mírový nástroj	■	■	■	■
Civilní mise v rámci SBOP	■	■	■	■
Vojenské operace v rámci SBOP, společné náklady	■	■	■	■
Vojenské operace v rámci SBOP, náklady hradí jednotlivé členské státy	■	■	■	■

ASAP – akt na podporu výroby munice, **CEF** – Nástroj pro propojení Evropy, **SBOP** – společná bezpečnostní a obranná politika, **EDA** – Evropská obranná agentura, **EDF** – Evropský obranný fond, **EDIP** – Program pro evropský obranný průmysl, **EDIRPA** – akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek, **EIB** – Evropská investiční banka, **RRF** – Nástroj pro oživení a odolnost, **SAFE** – Bezpečnostní akce pro Evropu

Zdroj: EÚD.

82 EÚD nemá mandát k provádění auditů u všech orgánů a nástrojů, které se podílejí na obranné politice EU. To omezuje naši schopnost v celém rozsahu plnit roli externího auditora EU⁹⁷. Jak jsme uvedli již dříve, domníváme se, že EÚD by měl být jmenován externím auditorem všech orgánů zřízených za účelem provádění politik EU⁹⁸, včetně mezivládních struktur, které mají zásadní význam pro fungování EU⁹⁹.

83 V odvětví bezpečnosti a obrany může být přístup k informacím omezen z důvodu zachování důvěrnosti, zákonů o národní bezpečnosti nebo předpisů týkajících se utajovaných informací. Ačkoli mezinárodní auditorské standardy zaručují auditorům plný a neomezený přístup k relevantním informacím, dokumentům a zaměstnancům nezbytným pro výkon jejich povinností, práce s utajovanými informacemi může ovlivnit výsledek auditu. Pokud je značná část kontrolovaného materiálu utajená, je vypracování smysluplné zprávy, kterou lze zveřejnit, ze své podstaty obtížné. Ačkoli jsou bezpečnostní otázky a s nimi související náležité zacházení s utajovanými informacemi v oblasti obrany mimořádně důležité, je třeba poznamenat, že nemožnost odkazovat se na konkrétní informace či názorné příklady snižuje srozumitelnost a omezuje přesnost, s níž lze informovat o zjištěních¹⁰⁰¹⁰¹.

Tento přezkum přijal v Lucemburku na svém zasedání dne 14. července 2026 senát III, jemuž předsedá člen Účetního dvora George-Marius Hyzler.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy
předseda

⁹⁷ Přezkum 03/2025: „Příležitosti víceletého finančního rámce na období po roce 2027“.

⁹⁸ Přezkum 09/2019: „Evropská obrana“.

⁹⁹ Strategie EÚD 2026–2030.

¹⁰⁰ Hervé-Adrien Metzger – *Setting the Scene*.

¹⁰¹ Lene Schmidt, Dánský národní kontrolní úřad, „*How to reveal the big picture when almost every detail is classified?*“, ECA Journal 02/2025 (s. 63–66).

Přílohy

Příloha I – EDIP – integrovaný soubor nástrojů pro obranu EU

Regulační nástroje

- Struktura pro evropský zbrojní program poskytuje členským státům a přidruženým zemím dobrovolný právní rámec pro spolupráci v průběhu celého životního cyklu obranného vybavení. Tyto struktury jsou právními osobami, které jsou způsobilé pro podporu v rámci programu EDIP.
- Evropské obranné projekty společného zájmu jsou průmyslové projekty založené na spolupráci, jejichž cílem je posílit EDTIB a rozvíjet klíčové schopnosti.

Finanční nástroje

- Cílem Fondu pro urychlení transformace dodavatelských řetězců v oblasti obrany je snížit rizika spojená s investicemi a rozšířit výrobní kapacity, zejména v případě malých a středních podniků a malých podniků se střední tržní kapitalizací.
- Program EDIP rozšiřuje logiku aktu ASAP na širší segmenty výroby v oblasti obranného průmyslu a na nástroj EDIRPA prostřednictvím akcí kolaborativního zadávání. Cílem akcí kolaborativního zadávání je omezit roztržštěnost evropského trhu s obrannými produkty a zvýšit interoperabilitu tím, že se členským státům a Norsku poskytnou pobídky ke kolaborativnímu zadávání veřejných zakázek na evropské obranné produkty. Program EDIP vyčlenil 240 milionů EUR na podporu těchto akcí kolaborativního zadávání¹.
- Nástroj na podporu Ukrajiny, jehož rozpočet činí 300 milionů EUR, přispívá k oživení, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské technologické a průmyslové základny obrany.

¹ [Common procurement actions](#), Evropská komise, březen 2026.

Nástroje koordinace (správa a řízení, spolupráce a podpora trhu)

- Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany bude podporovat sledování rizik spojených s dodávkami a koordinaci mezi členskými státy, Komisí, vysokým představitelem, místopředsedou Komise a agenturou EDA.
- Evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu má za cíl usnadnit společné zadávání veřejných zakázek a zlepšit dostupnost obranných produktů.

Propojením těchto různých nástrojů si program EDIP klade za cíl řešit systémové výzvy, kterým čelí EDTIB, soudržnějším a dlouhodobějším způsobem.

Příloha II – Preferenční doložky EU v nástrojích financování obrany

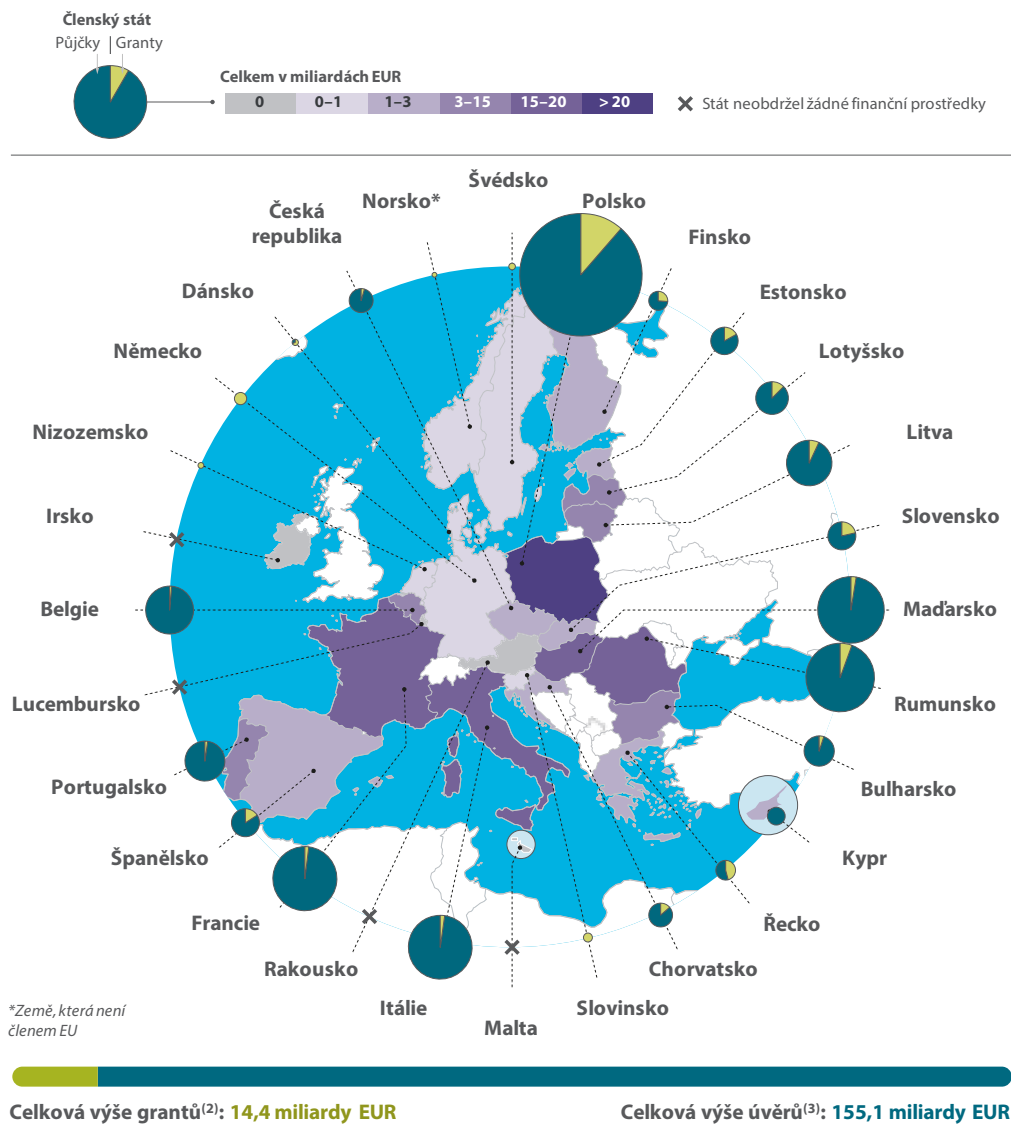
Nástroj	Podmínky způsobilosti týkající se sídla a kontroly dodavatelů	Původ součástí	Kontrola nad návrhem a duševním vlastnictvím
EDF	V EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku, Norsku nebo na Ukrajině Účast subjektů ovládaných třetími zeměmi je možná, avšak za přísných podmínek		Výsledky nesmí podléhat omezením ze strany třetích zemí
ASAP	V EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku nebo v Norsku Účast subjektů ovládaných třetími zeměmi je možná, avšak za přísných podmínek		Žádná podpora pro produkty, na které se vztahují omezení ze strany třetích zemí
EDIRPA	V EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku nebo v Norsku Účast subjektů ovládaných třetími zeměmi je možná, avšak za přísných podmínek	Náklady na součásti pocházející ze zemí mimo EU, Island, Lichtenštejnsko nebo Norsko budou činit nejvýše 35 %	
SAFE*	V EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku, Norsku nebo na Ukrajině, případně ve třetích zemích na základě dohod s EU Účast subjektů ovládaných třetími zeměmi je možná, avšak za přísných podmínek	Náklady na součásti pocházející ze zemí mimo EU, Island, Lichtenštejnsko, Norsko nebo Ukrajinu budou činit nejvýše 35 %	Svoboda návrhu se vyžaduje pouze u určitých produktů

Nástroj	Podmínky způsobilosti týkající se sídla a kontroly dodavatelů	Původ součástí	Kontrola nad návrhem a duševním vlastnictvím
EDIP	V EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku, Norsku nebo na Ukrajině Účast subjektů ovládaných třetími zeměmi je možná, avšak za přísných podmínek	Náklady na součásti pocházející ze zemí mimo EU, Island, Lichtenštejnsko, Norsko nebo Ukrajinu budou činit nejvýše 35 %	Je vyžadována svoboda návrhu (výjimka pro střelivo a raketové střely platí do roku 2033)
ECF	Obecný článek o „upřednostňování EU“, který umožňuje stanovit podmínky způsobilosti, definovat prahové hodnoty pro původ v EU a stanoví požadavek na svobodu návrhu pro každý pracovní program		

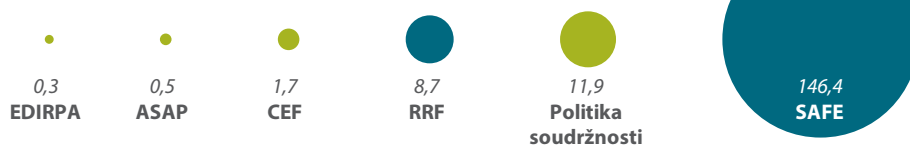
* Kanada je první zemí mimo EU, která s EU podepsala [dvoustrannou dohodu](#) o účasti kanadských společností a výrobků pocházejících z Kanady na veřejných zakázkách v rámci nástroje SAFE.

Zdroj: EÚD, na základě nařízení (EU) 2021/697 (EDF), nařízení (EU) 2023/1525 (ASAP), nařízení (EU) 2023/2418 (EDIRPA), nařízení Rady (EU) 2025/1106 (SAFE), nařízení (EU) 2025/2643 (EDIP) a návrhu Komise COM/2025/555 (ECF).

Příloha III – Přehled financování EU vyčleněného na obranu v období 2021–2027 podle jednotlivých zemí⁽¹⁾ a podle nástrojů financování (stav k dubnu 2026)

Částka finančních prostředků vyčleněná na jednotlivé nástroje (v miliardách EUR)⁽⁴⁾:

ASAP – akt na podporu výroby munice, CEF – Nástroj pro propojení Evropy, EDIRPA – akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek, RRF – Nástroj pro oživení a odolnost, SAFE – Bezpečnostní akce pro Evropu

Mapa: Správní hranice: © EuroGeographics © OpenStreetMap | Kartografie: Eurostat – IMAGE, 04/2026
Hranice a názvy zobrazené na těchto mapách a použité označení nevyjadřují oficiální schvalující či souhlasný postoj Evropské unie.

(¹) Cílem programů EU v oblasti obrany je poskytnout finanční prostředky na posílení EDTIB. Financování by samo o sobě nemělo být považováno za podporu jednotlivých členských států.

(²) Granty:

- Prostředky z aktu ASAP a nástrojů EDIRPA a CEF jsou členským státům přidělovány v souladu s rozdělením mezi příjemce.
- Finanční prostředky v rámci politiky soudržnosti jsou přidělovány přímo členským státům.

Projekty v rámci nástroje EDIRPA a několik projektů v rámci programu ASAP provádí konsorcia, jichž se účastní partneři z několika členských států. Vzhledem k nedostatku údajů je financování vykazováno jako prostředky přidělené zemi koordinátora a nezohledňuje se skutečnost, že ostatní účastníci projektu mohou mít sídlo v jiných členských státech.

(³) Půjčky:

- Údaje mohou být neúplné, jelikož pouze několik členských států zveřejnilo výši prostředků z nástroje RRF, které byly přesměrovány na obranné účely. To znamená, že ostatní členské státy mohly vyčlenit prostředky na obranu, aniž by tyto informace byly zveřejněny. Rovněž není možné rozlišit mezi prostředky určenými na obranu a prostředky, které nejsou určeny na obranu, avšak jsou přiděleny na účely dvojího užití.
- V případě Belgie zahrnuje údaj týkající se nástroje RRF malý podíl grantů (< 1 %).
- Údaje z nástroje RRF týkající se Polska a Španělska zahrnují kosmické činnosti, které by mohly být považovány za činnosti dvojího užití a nemusí se nutně jednat o čisté výdaje na obranu.
- V případě programu SAFE vycházejí tyto údaje z požadavků členských států, které se mohou lišit od konečného přidělení prostředků. V případě Maďarska Komise dosud nedokončila proces posuzování investičního plánu, a proto by tato částka měla být považována za maximum.

(⁴) Údaje o financování z EDF podle jednotlivých zemí nejsou uvedeny, protože nejsou veřejně dostupné.

Zdroj: EÚD, na základě údajů Komise týkajících se: [aktu ASAP](#), [nástroje EDIRPA](#), [nástroje CEF](#), [nástroje SAFE](#), [politiky soudržnosti](#), [nástroje RRF](#) a [zvláštní zprávy 04/2025](#).

Příloha IV – Příslušné publikace EÚD

Číslo zprávy	Název
Zvláštní zpráva 18/2018	Je naplňován hlavní cíl preventivní složky Paktu o stabilitě a růstu?
Přezkum 09/2019	Evropská obrana
Zvláštní zpráva 10/2023	Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum – Podařilo se získat určité poznatky, ale kvůli krátké době trvání a omezeným výsledkům má zkušební režim pro zvyšování výdajů EU na obranu jen malý význam
Stanovisko 02/2024	Stanovisko týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Program pro evropský obranný průmysl a rámec opatření pro zajištění včasné dostupnosti a dodávek obranných produktů (EDIP)
Zvláštní zpráva 24/2024	Veřejná služba EU – Flexibilní rámec zaměstnanosti není dostatečně využíván k lepšímu řízení pracovní síly
Přezkum 02/2025	Orientace na výkonnost, vyvozování odpovědnosti a transparentnost – poučení z nedostatků nástroje RRF
Přezkum 03/2025	Příležitosti víceletého finančního rámce na období po roce 2027
Zvláštní zpráva 04/2025	Vojenská mobilita v EU – Plné rychlosti zatím nebylo dosaženo kvůli koncepčním nedostatkům a překážkám na cestě
Stanovisko 01/2026	Stanovisko týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost („ECF“), včetně zvláštního programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany, zrušují nařízení (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783 a mění nařízení (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 a (EU) [EDIP]
Zvláštní zpráva 04/2026	Kritické suroviny pro transformaci energetiky – Není zavedena žádná stabilní politika
Stanovisko 07/2026	Stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa

Zkratky

Zkratka	Definice/vysvětlení
ASAP	Akt na podporu výroby munice
CEF	Nástroj pro propojení Evropy
ECF	Evropský fond pro konkurenceschopnost
EDA	Evropská obranná agentura
EDF	Evropský obranný fond
EDIP	Evropský program pro obranný průmysl
EDIRPA	Akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek
EDTIB	Evropská technologická a průmyslová základna obrany
EIB	Evropská investiční banka
EPF	Evropský mírový nástroj
EPRS	Výzkumná služba Evropského parlamentu
ESVČ	Evropská služba pro vnější činnost
EUMAM	Vojenská pomocná mise EU
EUMS	Vojenský štáb EU
FNLC	Financování, které není spojeno s náklady
GŘ DEFIS	Generální ředitelství pro obranný průmysl a vesmír
HDP	Hrubý domácí produkt
MSP	Malý a střední podnik
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy
PESCO	Stálá strukturovaná spolupráce
RRF	Nástroj pro oživení a odolnost
SAFE	Bezpečnostní akce pro Evropu
SBOP	Společná bezpečnostní a obranná politika
SDP	Partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SZBP	Společná zahraniční a bezpečnostní politika
VFR	Víceletý finanční rámec

Glosář

Pojem	Definice/vysvětlení
Evropská technologická a průmyslová základna obrany	Souhrnný pojem pro vládní, průmyslové a výzkumné subjekty v Evropě, které spolupracují na vývoji, výrobě a údržbě vojenského vybavení, technologií a schopností.
Financování, které není spojeno s náklady	Model financování založený na splnění podmínek daných právními předpisy nebo dosažení výsledků, a nikoli na skutečných výdajích.
Manévrovací prostor	Rozpětí mezi vlastními zdroji potřebnými k financování rozpočtu EU a stropem vlastních zdrojů, který je vyšší částkou, do jejíž výše je Komise oprávněna od členských států požadovat finanční prostředky pro splnění dalších závazků, souvisejících například s dluhem EU.
Nepřímé řízení	Způsob plnění rozpočtu EU, při němž Komise svěřuje provádění úkolů jiným subjektům (například zemím mimo EU a mezinárodním organizacím).
Obranná připravenost	Schopnost předvídat obranné krize, připravovat se na ně a reagovat na ně, včetně války vysoké intenzity.
Obranná schopnost	Disponování prostředky – jako jsou personál, vybavení, velitelská struktura a operační připravenost – nezbytnými k dosažení konkrétního obranného cíle.

Tým EÚD

Tuto zprávu přijal senát III, který odpovídá za oblast vnější činnosti, bezpečnosti a práva a jemuž předsedá člen EÚD George-Marius Hyzler. Úkol vedl člen EÚD Marek Opióła a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Kinga Wiśniewska-Daneková, tajemník kabinetu Bernard Witkos, vyšší manažer Cyril Messein, vedoucí úkolu Els Bremsová a auditoři Laurent Olivier a Anne Laura Juulová. Jazykovou podporu zajišťovala Laura McMillanová. Grafickou podporu poskytla Dunja Weibelová.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2026

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenesou za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Fotografie na titulní straně: © zef art – stock.adobe.com.

Obrázek 1 – ikony byly vytvořeny s použitím zdrojů z platformy [Flaticon.com](#).

© Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-8167-0	ISSN 2811-8146	doi:10.2865/9716729	QJ-01-26-040-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8168-7	ISSN 2811-8146	doi:10.2865/0684328	QJ-01-26-040-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [přezkum 01/2026](#), „Zaostřeno na obrannou politiku EU“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2026.

Ruská útočná válka proti Ukrajině a zhoršení celosvětové bezpečnostní situace vyvolaly změnu v obranné politice EU. Vzhledem k nedostatečným zásobám, dlouhým dodacím lhůtám, závislosti na mimoevropských dodavatelích a logistickým úzkým místům EU i členské státy výrazně navýšily své výdaje na obranu. Jedná se o bod zlomu pro evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany, který přinese rozšíření výrobních kapacit, podporu inovací a posílení partnerství.

V tomto přezkumu představujeme vývoj v oblasti obrany EU v období od roku 2020 do poloviny roku 2026, přičemž zvláštní důraz se klade zejména na nedávné iniciativy EU v této oblasti, včetně finančních nástrojů a změn v právních předpisech. Poukazujeme na příležitosti, výzvy a rizika spojené s finančním řízením, správou, transparentností a vyvozováním odpovědnosti.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
Sociální síť: @EUauditors